

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет економіки та управління
Кафедра бізнес-економіки та підприємства

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма «Бізнес-економіка»

Денна форма навчання

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

СТУПАЧЕНКО МАКСИМА СТАНІСЛАВОВИЧА

на тему: «ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

*Робота виконана з дотриманням основних принципів та фундаментальних
цінностей академічної доброчесності _____ Ступаченко М.С.*

Науковий керівник:
канд. екон. наук, доцент
_____ Г.Є Ямненко

Робота допущена до захисту в ЕК «__» _____ 20__ р. протокол №__

Зав. кафедри бізнес-економіки
та підприємництва,
докт. екон. наук, проф.

І.М. Рєпіна

Київ 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ БАЗИС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1 Сутність поняття «фінансова стійкість підприємства» та характеристика його складових	6
1.2 Методичний інструментарій з оцінювання фінансової стійкості підприємства	14
1.3 Сучасні підходи до забезпечення фінансової стійкості підприємства	27
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РОЗВИТКУ ТОВ «ДУБОВИЦЬКИЙ ЗАВОД СІЛЬГОСПТЕХНІКИ»	35
2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ДУБОВИЦЬКИЙ ЗАВОД СІЛЬГОСПТЕХНІКИ»	35
2.2 Бізнес-діагностика діяльності підприємства на вітчизняному ринку сільськогосподарської техніки	42
2.3. Оцінювання фінансово-економічних результатів діяльності ТОВ «Дубовицького заводу сільгосптехніки»	50
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТА ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «ДУБОВИЦЬКИЙ ЗАВОД СІЛЬГОСПТЕХНІКИ»	63
3.1 Перспективи покращення ділової активності та фінансового стану підприємства	63
3.2 Розробка заходів та економічне обґрунтування доцільності реалізації проекту забезпечення фінансової стійкості підприємства	68
3.3 Прогнозовані економічні результати розвитку підприємства за умови впровадження проекту по забезпеченню фінансової стійкості	73
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
ДОДАТКИ	89

ВСТУП

В сьогоднішніх економічних реаліях значуща кількість підприємств мають не просте фінансове становище. Але на роботу підприємства негативно впливають не лише фактори зовнішнього середовища, а й відсутність належного рівня фінансової стійкості підприємства. Отож, саме в даний час, у період економічної і політичної нестабільності головним завданням будь-якого підприємства виступає забезпечення та керування його фінансовою стійкістю, яка є однією з основних умов росту, життєдіяльності, фундаментом стабільного стану та забезпечення панівного рівня конкурентоспроможності підприємства. Вона дає характеристику ефективності фінансового, операційного та інвестиційного розвитку, віддзеркалює необхідне забезпечення оборотних засобів власними пасивами покриття, а також дає змогу підприємству успішно здійснювати фінансові та господарські функції та відшкодовувати свої борги і зобов'язання. Безпосередньо фінансова стійкість дає потенціал підприємству маневрувати власними коштами та означає рівень незалежності підприємства від джерел фінансування із зовні.

В ринкових умовах вдале функціонування кожного підприємства багато залежить від ступеня стійкості його фінансового стану. Підприємство в періоди фінансової стійкості, має багато переваг перед іншими підприємствами для втягування вкладень, отримання позичок, у виборі партнерів, у підборі кваліфікованого колективу. Чим вищий є щабель фінансової стійкості підприємства тим значно незалежним воно є від впливу ринкової кон'юнктури і тим незначний ризик потрапити в межі банкрутства. Звідси і визначено стратегічною ціллю роботи будь-якого підприємства є забезпечення зміцнення фінансової стійкості.

Проблема фінансової стійкості господарюючого суб'єкта повсякчас були об'єктом опрацювання і дослідження науковців та практиків. Цим питанням були

присвячені роботи таких вчених, як: І.О. Бланк, М.Д. Білик, А.В. Василенко, Л.А. Костирко, І.Г. Ловінська, Н.А. Мамонтова, О.А. Островська, А.М. Поддєрьогін, О.О. Терещенко, Ю.С. Цал-Цалко та ін. утім теоретичні та практичні бази вивчення фінансової стійкості підприємства в умовах роботи підприємства, що окреслюються високим ступенем економічної невизначеності, в наукових роботах в недостатній мірі дослідженими.

Таким чином, мають місце проблеми як теоретико-методичного, так і практичного змісту, що вимагають свого розв'язання. Це вказує на актуальність теми дипломної роботи і практичне значення наукових результатів вивчення.

Метою дипломної роботи є обґрунтування проекту що забезпечить фінансову стійкість підприємства.

Опираючись на мету дослідження в роботі поставлені такі завдання:

- дослідити і вивчити зміст поняття «фінансова стійкість підприємства» та характеристику його складових;
- вивчити послідовний інструментарій з оцінки фінансової стійкості підприємства;
- ознайомитись з сучасними підходами щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- дати рекомендацію підприємству та напрямам його діяльності;
- проробити бізнес-діагностику роботи підприємства на вітчизняному ринку сільськогосподарської техніки;
- оцінити фінансово-економічні результати діяльності підприємства;
- дати оцінку перспективам покращення ділової активності та фінансової стійкості товариства;
- розроблення заходів та економічне мотивування доцільності впровадження проекту щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- передбачити економічні наслідки розвитку підприємства за умови запровадження проекту по забезпеченню фінансової стійкості.

Об'єктом дослідження даної роботи є процес управління фінансовою стійкістю підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних методичних і практичних аспектів щодо зміцнення фінансової стійкості підприємства.

При написанні роботи були використані такі методи вивчення, як системний і комплексний, при проведенні дослідження праць науковців і їх погляду на фінансову стійкість підприємства, крім того застосували історичні та логічні методи дослідження при вивченні підприємства, аналіз та синтез при діагностиці діяльності підприємства, рівня фінансової стійкості підприємства, метод діагностики при узагальненні вивченого матеріалу і інші.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів полягає в розробці, на підставі проведеного аналізу, підходів по зміцненню фінансової стійкості підприємства.

Результати дипломного дослідження були апробовані на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Напрями розвитку внутрішнього ринку України в умовах конкуренції», яка відбулась 09 грудня 2021 року, м. Чернігів. (Додаток А).

Інформаційну основу дипломної роботи формують законодавчі та нормативні акти, що регулюють роботу підприємства в Україні; офіційні дані Державного комітету статистики України; фінансово-економічна та статистична документація товариства з обмеженою відповідальністю «Дубовицький завод сільгосптехніки»

Структура роботи. Робота має в своєму складі вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ БАЗИС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність поняття «фінансова стійкість підприємства» та характеристика його складових

Характерною рисою розвитку національної економіки України сьогодні є поява ряду дестабілізуючих чинників, викликаних екзогенними факторами. Така неминуче впливає як на структуру національної економіки в цілому, так і безпосередньо на діяльність економічних суб'єктів, що функціонують на мікрорівні, у тому числі на їх фінансову ефективність.

Однак попри значний вплив чинників екзогенного середовища, потужний вплив справляють окремі аспекти організації фінансової діяльності в середині підприємства. Забезпечення належного рівня фінансової стабільності є запорукою раціонального використання ресурсного потенціалу підприємства та його стабільного розвитку в майбутньому.

В умовах постійно діючих дестабілізуючих факторів зовнішнього середовища, будь-який суб'єкт господарювання прагне підвищити ефективність власної фінансової діяльності. Саме тому визначення рівня фінансової стійкості є одним із головних джерел отримання інформації про фінансовий стан підприємства сьогодні та його перспективи у майбутньому [22, с. 135]. В умовах динамічної економіки, що характеризується економічною нестабільністю, одним із головних засобів досягнення ефективності фінансової діяльності підприємства є вироблення та реалізація комплексу заходів, спрямованих на укріплення власної фінансової стійкості [3, с. 1-3].

Для того щоб найбільш повно і всебічно розкрити сутність фінансової стійкості і дати їй визначення звернемось до існуючих думок різних авторів. Одна із складностей при забезпеченні фінансової стійкості підприємства – складність і неоднозначність трактування, в сучасній літературі немає єдиного підходу до визначення поняття «фінансова стійкість», немає єдиної методики оцінки та аналізу.

М.Я. Коробов вважає, що фінансова стійкість – це явище, коли параметри діяльності підприємства відповідають нормативним показникам (критеріям) фінансового стану підприємства. На фінансову стійкість на його думку, впливає рентабельність. Незадовільним фінансовим станом є коли прибуток компанії знижується, воно збиткове, малорентабельне [24, с. 354].

К. Друрі бачить фінансову стійкість підприємства – поняттям, яке слід оцінювати через його фінансову незалежність, що пов'язана із загальною структурою підприємства, ступенем залежності від зовнішніх джерел фінансування.

І.О. Бланк дає визначення фінансовій стійкості – характеристика стабільного фінансового стану підприємства, що забезпечується високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних фінансових ресурсів [10].

Г.В. Савицька формує таку думку, здатність підприємства функціонувати та розвиватися, зберігаючи рівновагу власних активів та пасивів в умовах мінімального внутрішнього та зовнішнього середовища, з метою підтримання платоспроможності та інвестиційної привабливості враховуючи доступний рівень ризику [43, с. 452-455].

А.В. Лісовий вважає, що дослідження здатності мобілізувати фінансові ресурси та використання їх у напрямі, який забезпечить економічне зростання [31, с. 96-101].

Л.О. Ващенко наполягає, що це один з фінансових станів підприємства, що стає можливим лише за наявності конкретних видів, кількості та якості ресурсів, які є необхідними та достатніми для досягнення поставленої мети [13, с. 8-10].

Т.М. Белікова бачить фінансову стійкість як відсутність дебіторської і кредиторської заборгованості, своєчасний розрахунок за своїми зобов'язаннями та використання виключно власних коштів для примноження активів підприємства [5, с. 6-8].

О.М. Тридід бачить фінансову стійкість як, відмінну рису визначення цього поняття від наявних є врахування руху капіталу; зважування на необхідність та достатність адаптації фінансово стійкого підприємства до простору і часу [48, с. 25-30].

Отож бачимо, що не всі автори викладають свою формулювання поняття «фінансова стійкість». Більшість з них представляють фінансову стійкість вужче, ніж варто було б, висловлюючи фінансову стійкість одним або двома показниками. Таким чином, існує два основних підходи до визначення фінансової стійкості підприємства:

- перший підхід – це визначення фінансової стійкості у вузькому сенсі, полягає в оптимальному співвідношенні між видами активів підприємства (оборотними і необоротними активами з урахуванням їх внутрішньої структури) і джерелами їх фінансування (власними і позиковими засобами);

- другий підхід – розгляд фінансової стійкості в широкому сенсі, як багатовимірне економічне явище, що містить у собі сукупність різних аспектів діяльності організації таких як фінансових, економічних, організаційних, техніко-технологічних [14, с. 65-68].

У сучасній економічній літературі можна знайти визначення «фінансової стійкості» як «можливість забезпечення ділової активності компанії при збереженні платоспроможності в умовах допустимого рівня фінансового ризику», «здатність забезпечувати нормальними джерелами формування основних та оборотних виробничих фондів», як «стабільне перевищення доходів над витратами» а також як «здатність економічного суб'єкта підтримувати цільову структуру джерел фінансування, таких як власний капітал, позиковий капітал і кредиторська заборгованість» [29, с. 49-56].

Вивчивши розуміння фінансової стійкості, надані науковцями, можна зробити висновок, що фінансово стійким є те підприємство, яке має високий рівень платоспроможності, воно може відповідати за своїми зобов'язаннями; підприємство має високий рівень кредитоспроможності – може оплачувати їх в строк; має високу рентабельність, тобто високий прибуток щодо витрат; та має високу ліквідність, тобто наскільки швидко активи можуть перетворюватись в грошову масу.

Сутність фінансової стійкості визначається ефективним формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів. При цьому форми прояву фінансової стійкості можуть бути різні. Однією з форм зовнішнього прояву фінансової стійкості підприємства є її платоспроможність, тобто здатність своєчасно виконувати всі свої платіжні зобов'язання, що випливають з торгових, кредитних і інших операцій платіжного характеру і ліквідність [6, с. 22-26].

Також фінансова стійкість реалізується здатністю підприємства функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів в змінюваному внутрішньому і зовнішньому середовищі, що забезпечує платоспроможність і інвестиційну привабливість підприємства в межах допустимого ризику.

Стабільна фінансова система здатна ефективно розподіляти ресурси, оцінювати і управляти фінансовими ризиками, підтримувати рівень зайнятості на рівні, близькому до природного рівня економіки, і усувати відносні коливання цін на реальні або фінансові активи, які будуть впливати на стабільність грошової маси або рівень зайнятості. Фінансова система знаходиться в діапазоні стабільності, коли вона розсіює фінансові дисбаланси, які виникають ендегенно або в результаті значних несприятливих і непередбачених подій. Що стосується стабільності, система буде поглинати шоки, перш за все, за допомогою механізмів самокорекції, запобігаючи негативному впливу несприятливих подій на реальну економіку або інші фінансові системи. Фінансова стабільність має першорядне значення для

економічного зростання, так як більшість операцій в реальній економіці відбувається через фінансову систему [2, с. 76-83].

Сутнісне значення фінансової стійкості найкраще ілюструється її відсутністю в періоди фінансової нестабільності. Протягом цих періодів банки неохоче фінансують прибуткові проекти, ціни на активи надмірно відхиляються від їх внутрішньої вартості, і платежі можуть не проходити вчасно. Значна нестабільність може призвести до банкрутства, гіперінфляції або обвалу фондового ринку. Це може серйозно підірвати довіру до фінансово-економічної системи країни [28, с. 681-684]. Безліч господарських операцій, які відбуваються кожен день, є як би «порушенням спокою» певного стану фінансової стійкості, наслідком переходу від одного типу стійкості в інший.

Знання граничних меж зміни джерел засобів для покриття вкладень капіталу в основні фонди чи виробничі витрати дають можливість генерувати такі потоки господарських операцій, що призводять до поліпшення фінансової стійкості підприємства, до її підвищення. В цьому ракурсі, при дослідженні фінансової стійкості, визначається відокремлене поняття «платоспроможності», що не ототожнюється з фінансовою стійкістю. Платоспроможність тут є невід'ємною частиною фінансової стійкості, її зовнішньою ознакою.

Багато уваги науковці приділяють визначенню фінансової стійкості та платоспроможності. Як платоспроможність виступає як зовнішній прояв фінансового стану підприємства, то фінансова стійкість є внутрішньою стороною, що відображає збалансованість товарних і грошових потоків, витрат і доходів, коштів і джерел їх формування [23, с. 40-41].

Розглянемо характеристику фінансової стійкості в розумінні Савицької Г.В. спочатку автор пропонує нам звернутися до поняття фінансового стану підприємства. Фінансовий стан підприємства – це складова економічна категорія, що відображає на певний момент часу здатність суб'єкта господарювання фінансувати свою діяльність, і вчасно розраховуватися за зобов'язаннями, зберігаючи при цьому інвестиційну привабливість [43, с. 154-155].

Протягом всього існування підприємства відбувається безперервний процес звернення його капіталу, змінюється структура фінансовий активів і джерел їх формування, і як наслідок, фінансовий стан підприємства. Воно може бути як стійким, стабільним, так і нестійким, передкризовим або навіть знаходитися в стані кризи і банкрутства. Про стійкому або нестійкому фінансовому становищі компанії може говорити його здатність робити платежі, реагувати на зовнішніх і внутрішніх агресорів, балансувати на ринку в умовах жорсткої конкуренції, підтримувати платоспроможність в непередбачуваних обставинах.

Поточна платоспроможність товариства проявляється як її зовнішнє фінансове становище, в той час як фінансова стійкість демонструє внутрішню сторону підприємства, забезпечуючи її платоспроможність в тривалій перспективі, основою для якої служить збалансованість активів і пасивів підприємства, а так само доходів і витрат, і позитивних і негативних грошових потоків. На рис. 1.1 представлений взаємозв'язок платоспроможності та фінансової стійкості підприємства [45, с. 239-245].

Недостатня фінансова стабільність може призвести до неспроможності підприємства, нестачі коштів для фінансування поточної або інвестиційної діяльності, до банкрутства і надмірної – буде перешкоджати розвитку, що призведе до появи надлишкових резервів і резервів, збільшення часу обороту капіталу, скорочення прибутку [50, с. 465-469].

Фінансовий аналіз дозволяє обґрунтувати параметри такої стійкості. Однак такий аналіз не тільки дає можливість судити про стан підприємства на даний момент, але він служить основною, необхідною передумовою для розробки стратегічних рішень, що визначають перспективи розвитку підприємства. При проведенні аналізу важливо визначити раціональність існуючого співвідношення боргу і власного капіталу, оскільки у кожного виду фінансування є свої переваги і недоліки, які слід ретельно розглянути [15, с. 191-200].

Рисунок 1.1 – Взаємозв’язок платоспроможності та фінансової стійкості підприємства

Джерело: розроблене автором за даними [48, 43]

Стабільне та стійке фінансове становище підприємства залежить від результатів його роботи в ході операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Якщо поставлені плани і завдання виконується, не дивлячись на постійне коливання економічної середовища, то, як наслідок негайно погіршується фінансова ситуація на підприємстві і впаде рівень його платоспроможності.

Отже, стійкий стан підприємства – підсумок грамотного фінансування, правового та економічного управління всім комплексом чинників, так чи інакше впливають на результати господарської діяльності підприємства [7, с. 34-37].

У той же час, коли підприємства підтримує оптимальний рівень фінансової стійкості, це дозволяє йому позитивно впливати на виконання виробничих планів і забезпечення виробництва всіма необхідними ресурсами. Тому, якщо розглядати фінансову стійкість як частину господарської діяльності підприємства, то варто сказати, що вона повинна бути орієнтована на забезпечення планомірних надходжень і фінансово грамотне витрачання ресурсів, дотримання економічного і

фінансового планування, досягнення раціональних пропорцій власного і позикового капіталу і ефективність його використання [16, с. 191-196].

Управління фінансовою стійкістю підприємства необхідне для успішного функціонування, незважаючи на вплив безлічі різноманітних чинників, що мають зовнішню і внутрішню природу, в цьому і в майбутньому перетворюється в одне з пріоритетних завдань. Під функціями суб'єкта управління фінансовою стійкістю розуміють види діяльності в управлінні, що відокремилися в процесі спеціалізації управлінської праці [51, с. 135-138].

До них відносять:

- аналіз і оцінка, які проводяться за допомогою абсолютних (характеризують стан запасів і забезпеченість їх джерелами фінансування) і відносних (характеризують ступінь незалежності організації від зовнішніх джерел фінансування) показників;
- планування – наукове і практичне обґрунтування ходу розвитку і визначення напрямків досягнення поставлених перед підприємством задач за допомогою складання бюджетів;
- підприємство як функція управління реалізується в створенні системи управління фінансовою стійкістю підприємства, тобто структури органів управління, і закріпленні її статусу в відповідних положеннях, посадових інструкціях;
- координація означає забезпечення єдності дій між структурними підрозділами підприємства і складовими її механізми фінансування;
- мотивація – функція управління, що встановлює зв'язок трудової активності працівників із задоволенням їх матеріальних потреб;
- контроль за реалізацією прийнятих управлінських рішень в галузі управління фінансовою стійкістю; визначення даної функції передбачає створення системи внутрішнього контролю та аудиту, визначення системи контрольованих показників [9, с. 20-30].

Отже, фінансова стійкість – це стан, під час якого фінансова система, що включає в себе ключові фінансові ринки і фінансовий інструментарій, має стійкість до економічних впливів та потрясінь і може безперебійно забезпечувати свої головні функції: накопичувальну, регулюючу, розподільчу і контрольну.

1.2 Методичний інструментарій з оцінювання фінансової стійкості підприємства

Зараз на функціонування та фінансовий стан підприємства має вплив безліч різноманітних факторів, сукупність і характеристику впливу яких часто дуже важко спрогнозувати. Безумовно, ці фактори часом негативно впливають на процес розвитку підприємства, на його конкурентоспроможність, на фінансову стійкість і платоспроможність. Саме з цієї причини вкрай важливо є проведення регулярного моніторингу фінансового стану загалом і, насамперед фінансової стійкості підприємства [30, с. 454-462].

В теперішньому світі підприємства працюють в реаліях високо конкурентного і непостійного світу, тому для швидкого пристосування до таких умов вони повинні запропонувати ринку новітній, якісний продукт, що втамовує покупця. Наступний розвиток підприємства вимагає систематичних інвестицій в основні засоби та науково-технічні розробки, направлені на отримання ствердого результату. Щоб притягнути ці інвестиції, підприємство має обумовити належний ступінь інвестиційної привабливості. Нові, не прогнозовані умови здійснення бізнесу вказують на закономірність введення у практику сучасних управлінських методів і технологій оцінки ділової активності підприємства впродовж певного етапу, визначення його фінансової стійкості і ліквідності, забезпеченості оборотними коштами [11, с. 62-65].

Вагомим періодом при встановленні рівня забезпечення та регулювання фінансової роботи підприємства є підбір методів оцінки його роботи. Застосування технологій, методів і стандартів фінансового управління підприємства утворює нові шляхи його піднесення. Одним із отаких методів є з'ясування фінансового стану підприємства, яка полягає в швидкому оцінюванні його стану з використанням певних фінансових мірил і прийнятті підходящих тактичних рішень щодо схоронності та збільшення активів підприємства. Для господарства дуже вагомим зараз є з'ясування його реального стану, що «включає постійну та всебічну оцінку роботу даного підприємства, застосовує різноманітні методи аналізу. Методи визначення фінансового стану підприємства вбачаються як сукупність науково - методичних знарядь вивчення підприємства» [32, с. 67]. Наслідки такої діагностики утворюють базу управлінських рішень, направлених на застереження невідповідного поділу коштів і уникнення криз, обслуга грошових потоків і забезпечення сталого фінансового стану підприємства. Сталість, самостійність, ефективність роботи підприємства є гарантією його захищеності від фінансових загроз [21, с.194]. Фінансові показники, що застосовуються при діагностиці підприємства, мають бути дуже інформованими, а їхня кількість не має бути значущою.

При виборі методики діагностики фінансового стану та інвестиційної ваги підприємства варто оцінити ряд факторів: цілі аналізу, факт достовірної інформації, особливості бізнесу підприємства та інші. В більшості епізодів підприємства оцінюється за декількома критеріями. «Критеріальними маркерами ефективності роботи суб'єктів ринкового кола зазвичай виступають звичайні показники, що означають прибутковість, нарахування вартості капіталу та формулюють інвестиційну привабливість» [17, с. 23]. Бо фінансовий стан підприємства є наслідком операційно, інвестиційної та фінансової діяльності, він може аналізуватись в атрибуті інтегрального показника його функціонування в минулий і поточний фазі, а також передумови забезпечення високої поточної та прийдешньої ринкової вартості. Велика кількість аналітиків, застосовуючи поняття

«фінансовий стан», означають, що він залежить від всіх активів, зобов'язань і власного капіталу, які є у власності підприємства, себто від їхньої структури та кількості. Визначено і систематизовано деталі фінансового капіталу підприємства та напрями його фінансової діагностики (рис. 1.2).

Фінансова стійкість окреслює підприємство в його фінансовому плані, адже від присутності певного об'єму фінансів та їх правильного розподілу залежить результати його роботи. Стійкість визначається систематичністю відносин, за яких підприємство спроможне працювати в обставинах ризику і зміни бізнес-середовища, забезпечуючи платоспроможність, рівновагу фінансових потоків, самостійність від позикового капіталу [21, с.194]. стійкість вказує про ефективність застосування коштів, в'язків із компаньйонами, а також про стабільність і надійність підприємства. В сьогоденних умовах підприємства повсякчас мають справу з різними проблемами та їхніми складно прогнозованими результатами. Подібна невизначеність підкріплює ризики, керувати якими дозволено шляхом ідентифікації, аналізу та оцінювання з метою зменшення їх негативної дії.

Фінансову стійкість вивчатимемо за такими видами:

- абсолютна: коли господарство має досить ресурсів для подальшої роботи одночасно не має залежності від кредиторів, його можна визначити абсолютно фінансово стабільним.
- стабільна: коли господарство забезпечено потрібними грошима та ресурсами, воно знаходиться в стані відносної стабільності.
- нестабільна: коли господарство не може вчасно сплатити фінансові рахунки і не забезпечено потрібними для роботи коштами та ресурсами.
- кризова: такий вид фінансової стійкості зазвичай визначають банкрутством коли підприємство не може підтримувати фінансовий стан і провадити подальшу роботу.

Рисунок 1.2 – Елементи фінансового стану підприємства

Джерело: розроблене автором за даними [11]

Вивчення фінансової стійкості підприємства зазвичай провадять в таких направленостях:

- аналіз показників прибутку;
- аналіз показників рентабельності;
- аналіз фінансової стійкості та стабільності на визначеному ринку збуту;
- аналіз ефективності використання капіталу, отриманого від продажу виробів чи послуг.

Коефіцієнт фінансової стійкості означає співвідношенням між власними і позиковими коштами. Превалювання власних коштів над позиковим вказує на те, що господарство має належний рівень, фінансової стійкості і є відносно самостійним від зовнішніх фінансових джерел. Відповідно методики аналізу фінансово-господарської роботи підприємства державного сектору економіки [39], частка власного капіталу в груповій сумі фінансових ресурсів зобов'язана бути не менше 50 %, тобто нормативне зміст коефіцієнта фінансової стійкості має бути не менше одиниці [39].

В виданнях вітчизняних вчених, запропоновано показники для оцінювання результатів ефективності роботи підприємств, дає підґрунтя для узагальнення

додаткових показників для визначення їх фінансової стійкості. З метою отримання більше цілковитої та достовірної інформації при з'ясуванні фінансової стійкості підприємства радять застосувати також чотири коефіцієнта (рис. 1.3).

Аналіз вказаних факторів втілюється через фінансовий менеджмент, завданням якого є з'ясування стану підприємства, передбачення та розроблення нових бізнес-моделей. Головною функцією управління у забезпеченні фінансової стійкості підприємства є усунення вади, що можуть привести до кризи, адже від цього залежить майбутня робота і імідж підприємства.

Треба зауважити, що систематичність показників аналізу фінансової стійкості є складовою визначення фінансового стану підприємства, і у зв'язку нашого дослідження треба віддати данину тим показникам, що розкривають:

- становище (величина і будову) капіталу (активів і пасивів) у динаміці, у статистиці (як співвідношення між окремими активами і пасивами), а також ефективність їх вживання;
- фінансову незалежність (співвідношення між активами і пасивами) і фінансову рухливість підприємства (відношення оборотних активів до загального власного капіталу);
- платоспроможність (заборгованість) господарства (відношення активів до поточних зобов'язань).

Платоспроможність є основним показником для оцінки довгострокової можливості господарства обслуговувати зовнішні зобов'язання. Цей показник дуже зв'язаний з ліквідністю і зумовлений нею. Враховуючи можливість підприємства вчасно робити всі поточні платежі та розраховуватись за боргами, платоспроможність має вплив на фінансовий стан підприємства та розмір очікуваної виручки і майбутніх платежів. Ліквідність підприємства – це змога частини його активів або зобов'язань швидко перейти в гроші, яка оцінюється в динаміці з погляду на мінливість факторів, що її визначають. Ліквідні кошти отримуються від постійної реалізації товарів чи послуг. Показники платоспроможності є одним з важливих, оскільки виживання господарства

залежить від його можливостей оплачувати вчасно рахунки. Платоспроможність є показником довготривалої можливості підприємства вільно обслуговувати зовнішні борги, а ліквідність виявляє короткострокову можливість підприємства забезпечувати поточні витрати. Є кілька класичних показників, які відносяться до коефіцієнтного аналізу платоспроможності та ліквідності господарства.

Коефіцієнт автономії (незалежності) підприємства	Коефіцієнт капіталізації	Коефіцієнт використання активів	Коефіцієнт інвестиційної привабливості
- розраховується як відношення власного капіталу підприємства до загальної суми капіталу	- характеризує співвідношення між запозиченим капіталом і власними доходами підприємства	- характеризує здатність підприємства погасити борги та позики за рахунок наявних активів та визначає, яка частина активів буде використана для погашення боргу, що також допомагає аналізувати ліквідність і фінансову стабільність	- характеризує залежність підприємства від трьох факторів: рентабельності продажу, оборотності активів і структури авансового капіталу, та показує, як підприємство працює за рахунок регулярних інвестицій

Рисунок 1.3 – Доповнюючі коефіцієнти визначення фінансової стійкості підприємства

Джерело: розроблене автором за даними [1, с. 21; 47, с. 80]

Коефіцієнт поточної платоспроможності:

$$K_{np} = \frac{ПА}{ПЗ}, \quad (1.1)$$

де ПА – поточні активи;

ПЗ- короткострокові зобов'язання.

Окреслює покриття оборотних активів господарства зобов'язань і короткотривалих позик.

З метою визначення платоспроможності також застосовується коефіцієнт швидкої ліквідності:

$$K_{шл} = \frac{K_{дз}}{ПЗ} \quad (1.2)$$

де $K_{дз}$ – коефіцієнт дебіторської заборгованості;

$ПЗ$ – поточні зобов'язання.

Коли сума зобов'язань переважає дебіторську заборгованість, це означає, що частина зобов'язань погашається пізніше їх появи, тому ступінь коефіцієнта має бути наближено одиницю. Коли він більший або дуже менший одиниці, це говорить про те, що господарство має дебіторську заборгованість і її грошовими потоками користуються інші.

Коефіцієнти для оцінки заборгованості підприємства:

1. Коефіцієнт покриття власного капіталу:

$$K_{пвк} = \frac{\sum A}{ВК}, \quad (1.3)$$

де $\sum A$ – сума активів;

$ВК$ – власний капітал.

Високий рівень коефіцієнта значить, що підприємство має звичайний обсяг боргового фінансування.

2. Коефіцієнт заборгованості:

$$K_з = \frac{ДЗ + ПЗ}{ВК}, \quad (1.4)$$

де $ДЗ$ – довгострокові зобов'язання;

$ПЗ$ – поточні зобов'язання;

$ВК$ – власний капітал.

$$K_з = \frac{ДЗ}{ВК}, \quad (1.5)$$

де $ДЗ$ – Довгострокові зобов'язання;

$ВК$ – Власний капітал.

На коефіцієнт покриття власного капіталу впливають рівень грошових надходжень від реалізації та рівень постійних витрат, які в свою чергу, залежить від співвідношення між боргом та акціонерним капіталом у капіталізації компанії. Чим значний коефіцієнт боргу, тим значущі витрати на його погашення, а отож збільшуватиметься ймовірність неплатоспроможності господарства протягом тривалих періодів зменшення доходів або інших. Треба зазначити, що дуже часто аналіз довгострокової платоспроможності товариства розпочинається з визначення його короткострокової ліквідності.

При присутності чинників, що заводять під загрозу короткострокове виживання підприємства, його оцінка і майбутній розвиток лишатиметься сенсу. За цієї умови потрібно врахувати, що дуже прибуткове підприємство може стати неліквідним через конструкцію його активів. Тому довгострокова прибутковість буде одним надійним основою ліквідності та позикових можливостей. Під ліквідністю підприємства розуміється наявність оборотних коштів у розмірі, теоретично достатньому для розрахунку за короткостроковими зобов'язаннями. Л. Стасюк, міркує, якщо хід виробництва й реалізації продукції ведеться в звичайному розпорядку, то грошових коштів, які надходять від покупців продукції, буде вдосталь для покриття короткострокових зобов'язань [46, с.158].

Показники оцінювання ліквідності підприємства:

1. Коефіцієнт загальної ліквідності:

$$K_{зл} = \frac{Па}{ПЗ} , \quad (1.6)$$

де *Па* – поточні активи;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Окреслює достатність оборотних засобів для розрахунку підприємством за власними боргами.

2. Коефіцієнт швидкої ліквідності

$$K_{шл} = \frac{(ОА - 3)}{ПЗ} , \quad (1.7)$$

де *ОА* – оборотні активи;

З – запаси;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Означує фрагмент поточних зобов'язань, що можуть бути погашені за рахунок грошових коштів та майбутніх фінансових надходжень.

3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності

$$K_{ал} = \frac{ГК}{ПЗ}, \quad (1.8)$$

де ГК – грошові кошти;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Окреслює можливість підприємства розплачуватися за короткостроковими зобов'язаннями використовуючи найбільш ліквідні активи.

4. Чистий оборотний капітал

$$ЧОК = \frac{ОА}{ПЗ}, \quad (1.9)$$

де ОА – оборотні активи;

ПЗ – поточні зобов'язання.

Окреслює достатність короткострокових оборотних коштів для виплати поточних зобов'язань по мірі надходження платежів [52, с.58].

Слід відмітити, що крім розрахованих показників ліквідності, які забезпечують певні деталі діагностики фінансового стану підприємства, на збільшення ліквідності теж діє ряд чинників: отримання довгострокового кредиту, інвестування капіталу, прибутку, амортизаційні відрахування, зменшення дебіторської заборгованості, повернення наданих позик, реалізація необоротних активів [52, с.57].

Характерну актуальність для роботи підприємства зараз має керування активами, розробка нових заходів для зміцнення фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, інвестиційної та ділової активності. Всі ці складові сумою певних умов, які проступатимуть у кількісних та якісних показниках – від оцінки зовнішнього середовища до внутрішнього позиціонування господарства та його фінансового стану і технічного потенціалу. Метою визначення фінансового стану

підприємства ще є оцінка його «ділової активності протягом різних періодів часу, виявлення факторів, що мають позитивну чи негативну дію, та визначення реальної фінансової стійкості підприємства в цілому чи його частини, його платоспроможність, кредитоспроможності та інших активів» [19, с.99].

Ділова активність підприємства є результатом суми дій, направлених на реалізацію його завдань процес оцінювання ділової активності підприємств окреслюється різнобічністю та «виявляється в тому, що ділова активність створюється із сукупності складових, які займають окремі елементи в їх спільній частині, і дає можливість оцінювати роботу управлінського персоналу відносно забезпечення ділової активності» [36, с.347]. Збільшити ділову активність підприємства можна за напрямом розширення асортименту продукції чи послуг, постійного росту професійного рівня співробітників, успішного використання всієї ресурсної бази.

Показники оцінювання ділової активності підприємства:

1. Коефіцієнт оборотності активів

$$Koa = \frac{ЧВ}{СВПБ}, \quad (1.10)$$

де *ЧВ* – чиста виручка;

СВПБ – середня величина підсумку балансу.

Окреслює ефективність використання господарством усіх наявних ресурсів, незважаючи на джерела залучення.

2. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості

$$Kodz = \frac{ЧВ}{СВДЗ}, \quad (1.11)$$

де *ЧВ* – чиста виручка;

СВДЗ – середня величина дебіторської заборгованості.

Розкриває швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за час, що аналізується.

3. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості

$$K_{окз} = \frac{ЧВ}{СВКЗ}, \quad (1.12)$$

де $ЧВ$ – чиста виручка;

$СВКЗ$ – середня величина кредиторської заборгованості.

Являє швидкість оборення кредиторської заборгованості підприємства за час, що аналізується.

4. Строк погашення дебіторської та кредиторської заборгованості, днів

$$СПЗ = \frac{T_{зн}}{K_o}, \quad (1.13)$$

де $T_{зн}$ – тривалість звітного періоду;

K_o – коефіцієнт оборотності (дебіторської або кредиторської заборгованості).

Демонструє середній період погашення дебіторської або кредиторської заборгованості підприємства.

5. Коефіцієнт оборотності матеріальних активів

$$K_{ма} = \frac{Срп}{СВМЗ}, \quad (1.14)$$

де $Срп$ – собівартість реалізованої продукції;

$СВМЗ$ – середня величина матеріальних запасів.

Окреслює швидкість продажу товаро-матеріальних запасів підприємства.

6. Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)

$$K_{ооз} = \frac{ЧВ}{СВОЗ}, \quad (1.15)$$

де $ЧВ$ – чиста виручка;

$СВОЗ$ – середня величина основних засобів.

Являє ефективність вживання основних засобів підприємства.

7. Коефіцієнт оборотності власного капіталу

$$K_{овк} = \frac{ЧВ}{СВВК}, \quad (1.16)$$

де $ЧВ$ – чиста виручка;

$СВОЗ$ – середня величина власного капіталу.

Демонструє ефективність вживання власного капіталу господарства [40].

Поріг рентабельності (ПР) та запас фінансової стійкості (ЗФС), які розраховуються за формулами:

Величина порогу рентабельності визначається за формулою [42, с.70]:

$$ПР = \frac{ПВ}{КМД}, \quad (1.17)$$

де ПР – поріг рентабельності, грн.

ПВ – постійні витрати, грн.

КМД – коефіцієнт маржинального доходу в чистому доході.

$$КМД = \frac{МД}{ЧД} = \frac{ЧД - ЗВ}{ЧД}, \quad (1.18)$$

де ЗВ – змінні витрати, грн.

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), грн.

Показник, що застосовується для характеристики стійкості функціонування товариства з позиції забезпечення вигідності операційної діяльності є запас фінансової стійкості, який розраховується за формулою:

$$ЗФС = \frac{ЧД - ПР}{ЧД}, \quad (1.19)$$

де ЗФС – запас фінансової стійкості, %.

Опорним показником, що розкриває успішність і прибутковість кожного господарства, а також ефективність його роботи, є тривалість оборотності коштів. Практика демонструє, що чим коротше така тривалість, тим ефективніше фінансова діяльність господарства та керівництво нею.

Отож необхідна постійна діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості господарства, що дає можливість адекватно окреслити перспективи його інвестиційної привабливості в складі фінансового управління. Така діагностика ураховує багатоваріантне відбирання інвестора та позиції фінансового управління напрямом оцінювання важливих характеристик, що окреслюють фінансовий стан господарства:

- забезпеченість фінансовими ресурсами, які необхідні для нормального розпорядку роботи на підприємстві, їх розподіл та успішне використання;

- добросовісні фінансові стосунки з іншими юридичними та фінансовими особами;
- платоспроможність та фінансова стабільність;
- постійне надходження та витрачання коштів;
- розумні пропорції між власними та позиковим капіталом та його успішне використання.

Для забезпечення відповідного рівня згаданих характеристик потрібно проводити незмінний моніторинг, аналіз та оцінювання стану підприємства за декількома мірками (рис.1.4)

Діагностика, важливість якої збільшується у непростих ситуаціях – це поточний період будь-якої метаморфози на підприємстві, яка може бути тісно зв'язана з реструктуризацією та відновою, зміною власника чи керівника, покращення кредитоспроможності та інвестиційної привабливості, реалізацією інвестиційних задумів, розширенням і диверсифікацією бізнесу, щоденним управлінням.

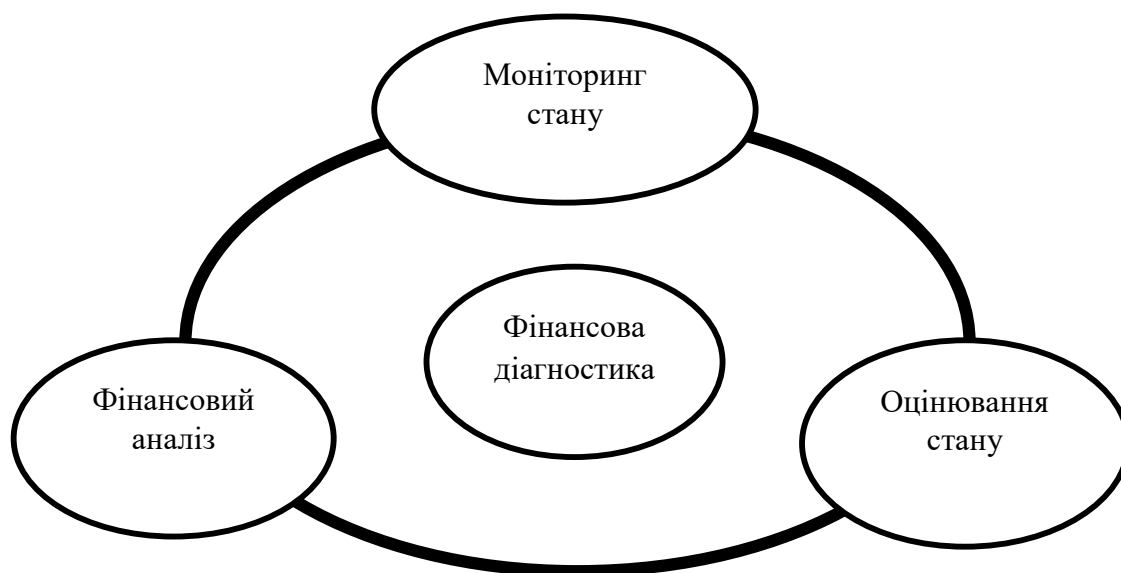

Рисунок 1.4 – Фінансова діагностика як система

Джерело: розроблене автором за даними [52]

При здійсненні діагностики можна визначити показники, що говорять на відсутність чи наявність проблем, а також допомагають оцінювати стан організації бізнесу за певними критеріями. Її результати сприятимуть прийняттю рішень, направлених на збільшення загальної ефективності діяльності підприємства.

1.3 Сучасні підходи до забезпечення фінансової стійкості підприємства

Гарантією фінансової стабільності країни є фінансово стійкі підприємства машинобудівної галузі. Зокрема визначне місце в економіці держави займає машинобудівний комплекс і це обумовлює закономірність забезпечення фінансової стійкості машинобудівних підприємств. Тому на сьогоднішньому фазі піднесення національної економіки проблема фінансово-економічного стану, платоспроможності господарств машинобудівної галузі та проблема забезпечення їх фінансової стійкості залишається насущними і викликають постійну цікавість як науковців так і у практиків.

В наукових статтях іноземні та вітчизняні вчені в основному повертають увагу на вдосконалення методики аналізу й оцінки фінансової стійкості господарства, на стратегічне управління фінансовою стійкістю. Так, В.З. Бугай запропонував реалізовувати оцінку фінансової стійкості підприємства на підставі підходу, котрий включає уточнену методику обрахунку власного оборотного капіталу підприємства та передбачає визначення крайнього ступеня фінансової стійкості [12]. С.С. Гринкевич аргументує суть керування фінансовою стійкістю підприємства як система правил розроблення і реалізації стратегічних ухвал [18]. І.О. Мазуркевич значну увагу приділяє практичному вивченню ходу оцінювання фінансової стійкості з урахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього діяння [33]. Однак більшість вчених досліджують властивості вибудови та

функціонування механізму забезпечення фінансової стійкості господарства та направленості його покращення.

На нашу думку ціль забезпечення фінансової стійкості господарств лежить в стабільній допомозі заходів, направлених на запобігання кризовим ознакам втрати стабільності роботи, платоспроможності та кредитоспроможності. Не дивлячись на довгостроковість забезпечення фінансової стійкості господарства, питання з її забезпеченням можуть виникати в звітному періоді у зв'язку з нагромадженням кредиторської заборгованості та боргів за отриманими позиковими коштами. Тому запобігати втраті стійкого стану треба постійно, відслідковуючи прояви збоїв платежів покупцями виробів, плануючи витрачання коштів на оплату кредитних зобов'язань, бюджетних платежів та витрат за іншими напрямками, тобто необхідно надавати підтримку збалансовувати рух грошових коштів.

Для здобуття поставленої мети в забезпеченні фінансової стійкості, необхідно вирішувати комплекс сучасних прийомів і заходів за кожною галуззю роботи господарства. Плідне забезпечення фінансовою стійкістю залежить від погодження виробничих і збутових дій, тобто вироби що виготовлені, мають повною мірою задовольняти вимоги споживачів і бути продані згідно графіку продажів. Зменшення залишків готових виробів сприяє прискоренню оборотності оборотних активів, росту прибутків і стійкості господарства. При цьому мотивування у притягненні позикових коштів для оновлення виробничих потужностей дасть можливість оволодіти конкурентними перевагами: скорочення витрат на виготовлення виробів, збільшення обсягів продажів. У ході фінансування роботи має сенс вивчати структуру власного капіталу і позикового капіталу з метою збереження фінансової стійкості. Дивлячись на те що такі галузі роботи як інвестування і кредитування мають зв'язок з вивільненням коштів з обігу, що негативно відбивається на стабільності металообробного підприємства, тому в процесі забезпечення фінансовою стійкістю доцільно приймати до уваги, чи буде достатній величина додаткового прибутку для погашення боргів за розрахунками

що мають місце. Крім того необхідно планувати джерела покриття витрат у звітному періоді, тобто збалансувати і взаємоузгодити рух грошових коштів.

В цілому мета й завдання з сприяння фінансовій стійкості виконуються шляхом здійснення ролей забезпечення, де головними серед них є такі:

- запланований рух капіталу підприємства відповідно його виробничих вимог, уділяти увагу погодженості платежів і надходжень коштів на короткостроковий період, що дозволить з'ясувати планові прорахунки, але й з'ясувати резерв коштів для майбутньої роботи підприємства;

- мотиваційні фактори заохочення управлінського колективу, чим досягається більш відповідальне відношення до реалізації своїх обов'язків, організовує роботу управлінського штату, знижуючи рівень впливу суб'єктивного людського чиннику і санкціонує більш вчасно відкликатись на фінансові прорахунки що з'явилися в ході ведення фінансово-господарської роботи господарства;

- відповідна обробка фінансової інформації з створення і використання капіталу господарства та зв'язаних з ним вхідного і вихідного грошового потоку. Ця робота дає можливість одержувати інформацію для здійснення аналізу і розроблення прогнозу фінансової стійкості господарства;

- аналітичне оброблення отриманої фінансової інформації на підставі встановленого показника оцінки фінансової стійкості, з'ясування джерел з покриття запасів, структурне вивчення капіталу та активів господарства;

- контрольні заходи з втілення запропонованих фінансових планів щодо отримання нормативних значень за показниками оцінки фінансової стійкості. Втілення контрольної функції дає змогу установити процес втілення стратегії розвитку підприємства на довгий період господарювання і своєчасного застосування заходів щодо підтримання фінансової стійкості;

- моніторинг ефективності забезпечення фінансової стійкості господарств в ході здійснення заходів з вдосконалення або збереження наявного його фінансового стану, потенціал появи проблем платоспроможності, ліквідності,

кредитоспроможності та рентабельності, тобто тих складових, які безпосередньо впливають на стійкість всієї господарської роботи підприємства.

Вказані функції забезпечення фінансовою стійкістю втілюються за всіма сферами роботи машино обробного господарства, встановлюють головні еталони та підтверджують її ефективність, і говорять про стабільність такого стану тривалий час (табл. 1.1) [20].

З таблиці 1.1 зрозуміло, що такі галузі як інвестування і кредитування мають одне мірило успішності забезпечення, адже передбачають відповідні вкладання власних коштів і затримку в отриманні коштів, тобто наявна відсутність на певний період джерел фінансування активів і джерел покриття зобов'язань.

Таблиця 1.1 – Критерії ефективності забезпечення фінансової стійкості підприємства

Сфери діяльності	Критерії ефективності забезпечення
Виготовлення виробів	Забезпеченість матеріальних оборотних активів джерелами формування
Реалізація виробів	Задоволеність структури ресурсів господарства
Інвестування вільних коштів	Відповідність наявних джерел фінансування потребам в ресурсах
Фінансування	Прийнятна структура капіталу господарства
Кредитування реалізації виробів	Відповідність наявних джерел фінансування потребам у ресурсах

Джерело: розроблено автором за даними [20]

Прагнучі забезпечити фінансову стійкість господарства, необхідним є дотримання чітких принципів, серед яких виведем головні [27]:

- комплексність розв'язання завдань і досягнення мети забезпечення стійкістю за галузями роботи, функціями забезпечення, різними видами й типами стійкості, періодами забезпечення;

- оптимальність швидкості розвитку господарства й обсягів втягування позикових коштів та оптимальність співвідношення власного й залученого капіталу як риса у забезпеченні фінансової стійкості на всіх її фазах;

- системність і послідовність в оцінці й прогнозуванні стійкості: врахування впливу системи внутрішніх і зовнішніх факторів, ризикових моментів, змін у виробничому ході які задають курси розвитку фінансово-економічної роботи;

- вигідність господарської діяльності як гарантія вчасних і повних розрахунків із кредиторами, стабільності роботи в поточному періоді, убезпеченість від негативного впливу зовнішнього середовища та внутрішніх неочікуваних подій, пов'язаних із виготовленням продукції: простоїв, невчасного постачання виробничих запасів, браком запчастин для ремонту устаткування та інше;

- ефективність забезпечення фінансовою стійкістю отримується завдяки обґрунтованості ухвал щодо забезпечення однаковими колами й процесами роботи на всіх етапах працюючих підрозділів, їх погодженості на кожному етапі втілення, порядку виконання запропонованих напрямів діяльності відповідно до поточних, тактичних і стратегічних задач.

Після того як визначений фінансовий стан підприємства, стає можливий вибір типу забезпечення його виробничо-господарською та фінансовою діяльністю. У часи нестабільності, невизначеності та швидко змінюючогося економічної сфери, найбільш підходящими підходом до забезпечення фінансової стійкості господарства, є прагматичне адаптивне забезпечення за результатами частинами раннього запобігання дії зовнішніх дестабілізуючих факторів. При обранні методів забезпечення фінансової стійкості господарства, суть процесу забезпечення треба розбирати як суму трьох елементів: інформації, організації забезпечення і безпосередньо процесу забезпечення [49].

Відповідно до сучасних підходів по реалізації цілей і завдань щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства, потрібно вирішувати на двох рівнях: стратегічному, обумовлює напрями оновлення системи, та оперативному, обумовлює напрями вдосконалення системи.

Виділення цих рівнів обумовлене, по-перше, необхідністю врахування фактору часу – умов забезпечення фінансово стійкого розвитку господарства в

коротко-, середньо- та довгостроковому періодах, а по-друге, конкретизацією сутності шаблів фінансової стійкості господарства та відповідної компетенції в сфері забезпечення [34]. На оперативному рівні має йти мова про керування безперервністю виробничого ходу та процесу кругообігу капіталу підприємства, і як мірило ефективності забезпечення на цьому шаблі – може бути використане оцінювання динаміки показників фінансової стійкості та ліквідності. Якраз на даному рівні здійснюється коректування методів аналізу й оцінки чинників які дестабілізують і дезактивують розвиток господарства.

Предметом забезпечення фінансової стійкості на стратегічному шаблі, виступає конкурентоспроможність господарства та його ринкова вартість, тому як мірила ефективності слід застосовувати оцінювання динаміки показників рентабельності та ділової активності. У свою чергу, це припускає Здійснення моніторингу внутрішнього та зовнішнього кола роботи господарства, а також середовища його найближчого оточення, застосовуючи стратегічні і тактичні інструменти фінансового управління.

Застосування інструментів фінансового управління і цілях визначення оцінки ефективності забезпечення фінансовою стійкістю господарства на оперативному, тактичному і стратегічному шаблях, необхідно здійснювати на методах порівняльного аналізу, середніх величин, витратний, прибутковий і опційний, а крім того методи рейтингового оцінювання його фінансового стану. Звідсіль ріст фінансової стійкості передбачає створення науково обґрунтованої теорії її задоволення, орієнтованої на збільшення частини власних коштів у валовому об'ємі ресурсів, що сприяє ефективному використанню позичених коштів, крім того утягненню зовнішніх джерел фінансування, що вірогідно дорогою застосування інструментів фінансового управління.

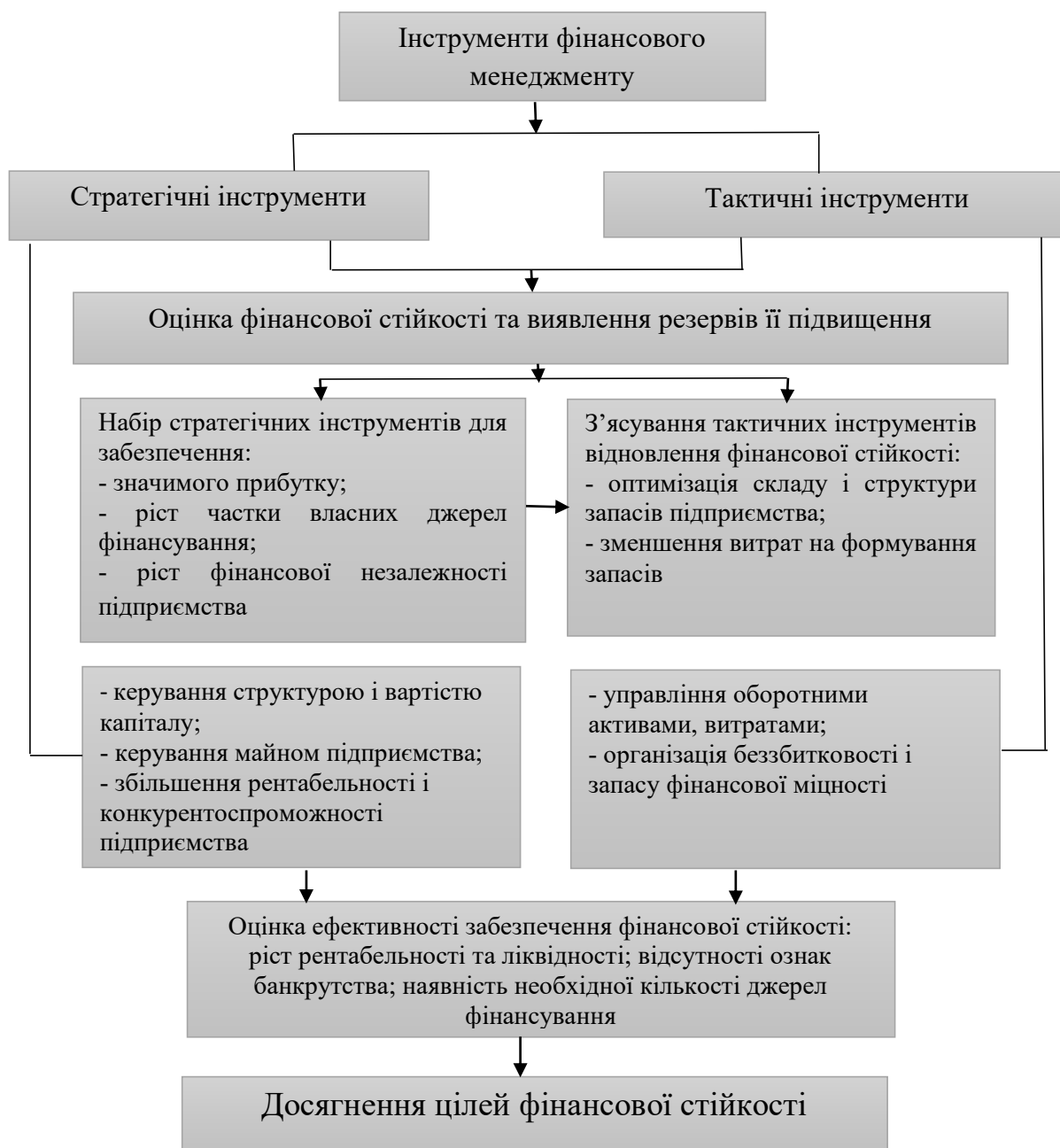

Рисунок 1.5 – Забезпечення фінансової стійкості підприємства інструментами фінансового менеджменту

Джерело: розроблено автором.

Отож, розглянуті фази (рис. 1.5), процесу забезпечення фінансовою стійкістю господарства є сукупність діяльності забезпечення, організованих у логічній систематичності їх виконання. В такому випадку ведеться про

забезпечення за замкнутим рядом або з використанням впливу зворотного зв'язку. Уважається, що виконання функцій, представлених цим управлінським рядом, забезпечить фінансово стійку природу розвитку господарства, а крім того визначення його можливостей опиратися негативній дії різних зовнішніх та внутрішніх чинників які мають вплив на його фінансовий стан. Наслідком аналізу має бути висновок щодо можливості господарства проводити господарську діяльність, отримувати прибуток в умовах економічної незалежності, а крім того ймовірність збереження фінансово стійкого стану в ринкових умовах господарювання.

Фінансова стійкість господарства є результатом розробки і впровадження управлінських рішень як певної сукупності принципів та методів.

РОЗДІЛ 2.

ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РОЗВИТКУ ТОВ «ДУБОВИЦЬКИЙ ЗАВОД СІЛЬГОСПТЕХНІКИ»

2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика ТОВ «ДУБОВИЦЬКИЙ ЗАВОД СІЛЬГОСПТЕХНІКИ»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Дубовицький завод сільгосптехніки», що знаходиться в селі Дубовині, Конотопського району, Сумської області. Займається виготовленням навісного обладнання для тракторів, займається серійним виробництвом деталей і запасних частин, виконує разові замовлення, відновлює деталі за кресленням, ескізом або зразком, виготовляє металоконструкції. У випадку коли у замовника тільки виріб і немає креслень – підприємство вирішує всі складнощі і розробляє технологію під задачі замовлення [44].

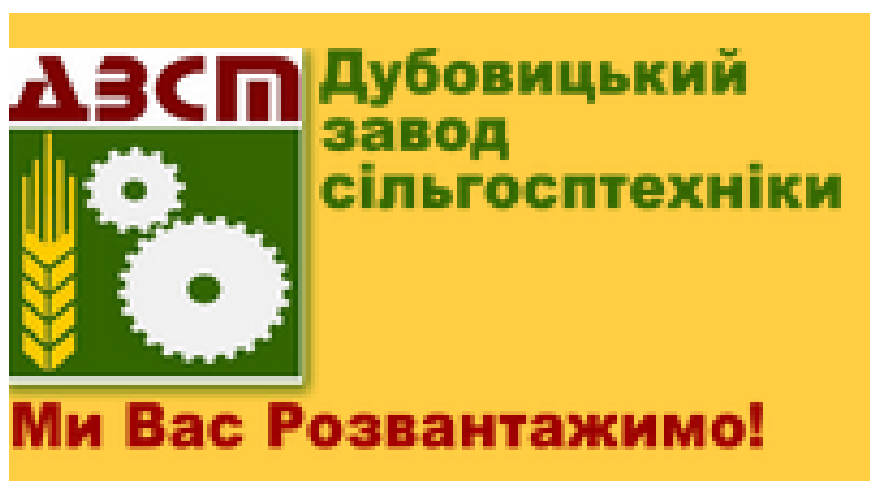

Рисунок 2.1 – Логотип ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» [44]

Завод був створений в 2009 році, одним власником Сердюком Миколою Івановичем, як підприємство для обслуговування сільськогосподарського підприємства яке знаходиться в тому ж селі. Перед підприємством ставилась завдання з ремонту сільськогосподарської техніки, виготовлення окремих, назначених пристроїв, вузлів, деталей. Підприємство не приносило значних економічних вигід від своєї діяльності. Згодом, в 2014 році зі зміною керівництва, директора, на підприємство зайшли нові працівники з новими ідеями і знаннями та вміннями. Зокрема головний інженер який зміг розробити власні вироби, запатентувати їх та успішно виготовити, це було навісне обладнання для сільськогосподарських машин та техніки. Дані вироби виявились унікальними, ефективними в роботі, новітніми та дуже якісними, що дало змогу підприємству отримати прибуток та розвиватись.

Характеристика ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки»:

- повна назва підприємства – Товариство з обмеженою відповідальністю «Дубовицький завод сільгосптехніки»:

- дата реєстрації – 26.05.2009 року, номер запису: 16151020000000497;

- повна юридична адреса – Україна, 41321, Сумська область, Конотопський район, село Дубовичі, вулиця Шевченка, будинок 6;

- код ЄДРПОУ – 36113372;

- вид діяльності – 25.62 Механічне оброблення металевих виробів (основний);

- організаційно-правова форма підприємства – Товариство з обмеженою відповідальністю;

- форма власності – приватна;

- засновниками підприємства на сьогодні є чотири фізичні особи, їх частки в структурі статутного капіталу 40%, а трьом іншим в рівних долях по 20%;

- розмір статутного капіталу – 63 тис. грн [4].

Значення машинобудівного комплексу проявляється в тому, що він випускає знаряддя праці для виробництва інших галузей господарювання, забезпечує велику

зайнятість населення та займає провідне місце у розвитку науково-технічного прогресу, є одним з найбільш важливих бюджетоутворюючих комплексів, що зміцнення економічної стабільності та незалежності регіону та всієї країни.

Асортимент ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» дуже широкий більше, ніж двадцять найменувань, притому, що кожне найменування виробу модифікується під конкретний трактор чи сільськогосподарську машину, до того ж надається широкий спектр послуг з ремонту деталей та вузлів їх реставрації, виготовлення і заміна унікальних запасних частин за власними кресленнями, якщо виникає така необхідність, виготовляють на замовлення металоконструкції тощо.

Вироби ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки»: силосні вила; захват для компосту; ківш 0,8 куб.м із захватом на рамку євро; снігоприбиральний відвал посилений СВП-2,5; навантажувач фронтальний для МТЗ Дубок-12; ковші до MANITOU JCB BOBCAT; ківш на фронтальний навантажувач (КУН); рулонний захват RZ-18 на рамку EURO; захват на палетні вила; вила для тюків; викорчовувач «КРОКОДИЛ»; захват для колод LES на телескопічний навантажувач; відвал для телескопічного навантажувача; викорчовувач пеньків на телескопічний навантажувач; пила для обрізання гілок DUBOREZ-3600; ківш із захватом на телескопічний навантажувач; захват для колод; відвал для Т-150; поворотний снігоприбиральний відвал СВ-2,5.

Таке виробництво потребує впровадження і застосування інноваційних та передових напрацювань. Виробництво виробів високо технологічне і потребує висококваліфікованих працівників, на сьогодні в товаристві працює близько 25 робітників.

Споживачами виробів та послуг ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є сільськогосподарські підприємства, зокрема ТОВ «Дубовичі», під обслуговування техніки сільськогосподарського призначення для якої і було створене підприємство. Лівову частку виробів товариства купують великі підприємства, компанія «Укрлендфармінг», ТОВ «АР.ГРУП», державна установа «Інститут охорони ґрунтів України», компанія «НУБІЛОН», Національний

університет біоресурсів і природокористування України, підприємство має контракти з закордонними партнерами. Крім того покупцями виробів є інші юридичні і фізичні особи різних напрямів діяльності. З усіма партнерами у товариства складаються тривалі та плідні стосунки, це обумовлено високою якістю виробів і наданих послуг та надійністю товариства як бізнес-партнера.

Найближчими конкурентами можуть бути підприємства які пропонують більший асортимент виробів, з кращою якістю і відповідно нижчою ціною, або дають можливість тривалого розрахунку. Також ті підприємства які збільшують ще й гарантійний термін обслуговування виробів.

Конкурентами ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є:

- ООО «Завод Кобзаренка» організовано у 1993 році, як українсько-німецьке товариство «Флігель», змінено назву на «Завод Кобзаренка» в 2008 році. Свою роботу підприємство почало з виробництва тачок та візків для підсобного господарства. В даний час «Завод Кобзаренка» лідер з виготовлення причепів до тракторів в Україні. Завод виробляє: 20 видів причепів; 9 видів перевантажувачів бункерів; 10 видів ємкостей для води, жижи та засобів захисту рослин; 20 видів різних шнеків; розвантажувачі та навантажувачі вагонів; причепи для перевезення тюків соломи та сіна; зернопакувальне обладнання; шнекові конструкції; відвали та ковші; розкидачі міндобрив та інше;

- ООО «Бердянський завод сільгосптехніки» виробляє сільгосптехніку в такому ж асортименті як і ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», на ринку з 2005 року. Виготовляє ковші для навантаження та надає послуги з будівництва та оренди техніки;

- Компанія «пакт-Трейд» (ФОП Томчук А.М.), утворено у 2004 році, в даний час є великим імпортером пакувальних матеріалів та обладнання, для складів, сільськогосподарської та іншої спеціальної продукції в Україні.

Проведемо SWOT-аналіз ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – SWOT – аналіз ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки»

	(О) можливості:	(Т) загрози:
	1. Скорочення термінів виробництва основних виробів 2. Вдосконалення системи автоматизації, проектування та виробництва 3. Розробка власних антикризових заходів 4. Збільшення власних оборотних коштів для модернізації виробництва 5. Подовження гарантійного терміну обслуговування виробу 6. Збільшення термінів гарантійного обслуговування виробів	1. Висока вартість кредитних ресурсів 2. Поява нових конкурентів 3. Зменшення замовлень на наступний рік 4. інфляційні очікування 5. Здороження ресурсів для виробництва 6. Політична нестабільність
(S) сильні сторони 1. Стабільний ріст обсягів виробництва 2. Досвід роботи на ринку 3. Збільшення експорту 4. Потужна матеріальна та конструкторська база 5. Постійна клієнтська база 6. Впровадження інновацій 7. Високо кваліфіковані кадри	- збільшити виробництво виробів за рахунок скорочення часу на їх виготовлення - запроваджувати нові технології у виробництві - постійним клієнтам збільшувати гарантійні терміни - залучення висококваліфікованих кадрів - орієнтуватись на споживачів і їх потреби	- підвищення конкретності виробу - оновлювати матеріально технічну базу - ефективно використовувати ресурси підприємства
(W) слабкі сторони 1. Високий рівень зношеності основних засобів 2. Ресурсозалежність виробництва 3. Висока собівартість продукції 4. Високий рівень податків 5. Слабкий фінансовий потенціал підприємства 6. Основні ринки збуту Україна	- стимулювання персоналу - вдосконалювати виробничі технології - розширювати ринки збуту - оновлювати ресурси підприємства	- контроль за якістю виробів на всіх етапах виробництва - контролювати енергозбереження і недопущення браку - інформаційне забезпечення збуту

Джерело: розроблено автором.

За результатами SWOT аналізу можна відмітити, що підприємство має всі передумови для успішної роботи, значний досвід роботи на ринку, можливість для

збільшення експорту, потужна матеріальна та конструкторська бази, постійна розгалужена клієнтська база, постійне впровадження інновацій, висококваліфіковані кадри.

Слабкими сторонами є високий рівень зношеності основних фондів, ресурсозалежність виробництва, висока собівартість продукції, високий рівень податків, основні ринки збуту – Україна.

Найбільший вплив на підприємство надають технологічні та економічні фактори зовнішнього середовища, а саме слабкий вплив – соціальні чинники.

Відповідальність за фінансово-господарську діяльність несе директор, який визначає організаційну структуру ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» відповідно до стратегії і тактики розвитку підприємства.

Директору підприємства підпорядковуються керівники дільниць, які здійснюють технічне і виробниче керівництво відповідними дільницями.

Функції і обов'язки [заступника директора покладено на головного інженера.](#) [Він керує науково-дослідними](#) і роботами з випробування нових виробів, коло його відповідальності полягає у покращенні технології виробництва і технічним забезпеченням.

Головним завданням керівника виробництва є досягнення запланованого рівня виробництва. З цією метою керівник виробництва і відділ виробництва, який перебуває в його підпорядкуванні, роблять оперативне планування процесу виробництва виробів для всіх підрозділів, забезпечує процес виробництва без збоїв і затримок, забезпечують контроль і регулювання ходу виробництва.

Функції відділу маркетингу полягають у дослідженні попиту, ринків збуту, проведення реклами, а також матеріально-технічного забезпечення процесу реалізації, ввіряють заступнику директора з маркетингових питань.

Заступник директора з роботи з персоналом підприємства, громадських та соціальних питаннях несе відповідальність за запровадження кадрової політики підприємства.

Директору підприємства підпорядковується на пряму, бухгалтерський облік виробництва, облік праці і розрахунків з покупцями та замовниками і підрядчиками, розрахунки з бюджетом, контроль статей витрат і доходів, дане питання об'єднане з обліково-економічною службою товариства.

Функції контролю за якістю продукції, браком, заходи які б запобігали порушенням в технології виробництва покладено на відділ технічного контролю. Діловодство у товаристві, прийом і реєстрація вхідної і вихідної кореспонденції, організацію документообігу, забезпечує бухгалтер.

Всі виробничі підрозділи товариства, що забезпечують виробничі процеси, контроль, облік, здійснюють рекламу та продаж готових виробів, забезпечують технічний контроль утворюють в своїй сукупності виробничо-організаційну структуру ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», рис. 2.2.

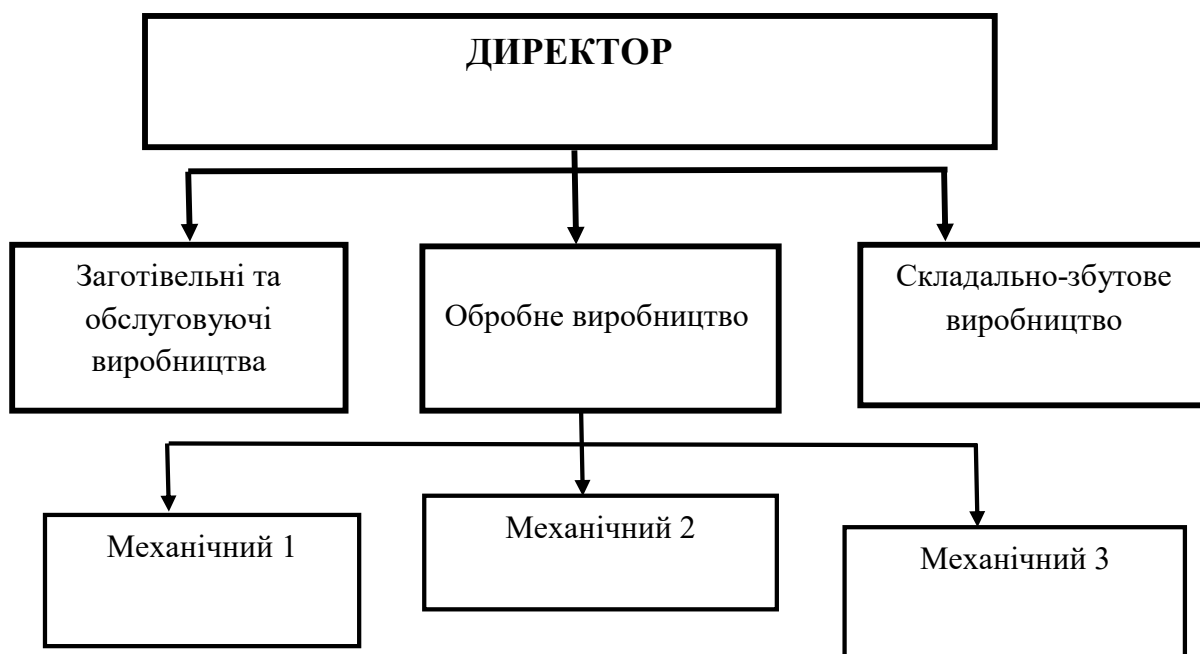

Рисунок 2.2 – Організаційна структура ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки»

Джерело: розроблено автором.

2.2 Бізнес-діагностика діяльності підприємства на вітчизняному ринку сільськогосподарської техніки

Результативне функціонування товариства забезпечується завдяки прийняттю результативних та ефективних та управлінських рішень керівників щодо виконання конкретних завдань і досягнення визначених цілей. Звідси очевидно, що актуальності набуває діагностика діяльності підприємства, спрямована на досягнення конкретних діагностичних цілей.

Фінансово-економічний аналіз роботи підприємства – комплексне дослідження фінансового стану товариства з метою оцінки отриманих фінансових результатів, що здійснюються з використанням методів статистичного, економічного і фінансового аналізу за даними трьох потоків інформації: нормативної, планової та фактичної, показаної в бухгалтерській (фінансовій) звітності підприємства.

Щоб забезпечити економічно ефективні результати виробничо-господарської діяльності на різних рівнях ієрархічної структури функціонування й управління ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», необхідна певна система показників, ефективна для кожного рівня. Насамперед необхідно визначити цілі, завдання та функції підприємства, після чого стануть зрозумілими потреби у відповідних показниках, за допомогою яких можна кількісно та якісно оцінювати результати виробничо-господарської діяльності на кожному рівні управління.

Діагностика виробничо-господарської діяльності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є засобом системного всебічного контролю, а також порівняння досягнутих показників з рівнем минулих років.

Ресурсний запас товариства окреслюється наявністю майна, отриманого за відповідними джерелами фінансових надходжень. Майновий стан товариства окреслюється кількістю і якістю активів, які відображені в балансі товариства. В процесі аналізу треба здійснити об'єктивну оцінку вартості майна в цілому, а також

тієї частки, що має місце реально у власності і розпорядженні товариства. Другий напрямок аналізу – це аналіз стану довгострокових постійних активів підприємства і рівня забезпечення його оборотними активами для роботи товариства [8, с.14].

По перше необхідно потрібно розрахувати основні економічні показники роботи підприємства ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» згідно даних табл. 2.2.

Таблиця 2.2 – Основні економічні показники господарської діяльності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019-2021 роки.

Показники	РОКИ			Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.	Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р., (+;-)
	2019	2020	2021		
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	12590,7	19454,2	27373,3	217,4	14782,6
Валовий прибуток, тис. грн.	118,5	174,2	820,8	692,7	702,3
Чистий прибуток, тис. грн.	118,5	174,2	820,8	692,7	702,3
Середньооблікова чисельність працівників, чол.	21	23	26	123,8	5
Середньорічна вартість:					
- необоротних активів;	1745,7	1999,6	3033,8	173,8	1288,1
- оборотних активів	181,4	341,1	1161,7	640,4	980,3
Фондовіддача, грн	7,9	8,9	10,9	137,9	3,0
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, оборотів	96,9	74,4	36,4	37,6	-60,5
Продуктивність праці, тис. грн.	562,9	727,5	1056,2	187,6	493,3
Рентабельність господарської діяльності, %	0,94	0,90	3,00	319,1	2,06

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

При аналізі таблиці 2.2 бачимо, що ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є прибутковим, про це свідчить показник чистого прибутку який в 2021 році в порівнянні з 2019 роком зріс, практично в шість разів. При цьому чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився в два рази у 2021 році порівняно з 2019 роком.

Чисельність працівників має тенденцію до збільшення і в 2021 році в порівнянні з 2019 роком працівників збільшилось на 23,8%. Разом з тим продуктивність праці має тенденцію до росту і підтверджує ефективність використання трудових ресурсів товариства, в 2021 році порівняно з 2019 роком, продуктивність праці зросла на 87,6%.

Разом з тим підприємство розвивається і збільшує свої активи, основних засобів в 2021 році більше ніж в 2019 році на 73,8%, оборотних активів в 2021 році порівняно з 2019 роком збільшилось в шість разів. До того ж і використовуються основні засоби ефективно, що підтверджує фондовіддача яка в 2021 році порівняно з 2019 роком зросла на 37,9%. А оборотні активи використовуються не достатньо ефективно оскільки оборотність оборотних активів в 2021 році порівняно з 2019 роком знизилась на 22,6%.

В цілому ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» працює ефективно і результативно, що підтверджує показник рентабельності господарської діяльності, цей показник в 2021 році в порівнянні з 2019 роком зріс майже втричі.

Аналіз майна ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» потрібно розпочати з горизонтального аналізу, тобто дослідити динаміку статей та їх груп в активі й пасиві. Для цього потрібно скористатись слідуючими показниками:

- абсолютний приріст – це різниця між наступним та попереднім рівнем ряду динаміки;
- темп приросту – це відношення абсолютного приросту до періоду прийнятому за базу порівняння.

Результати проведення горизонтального аналізу майна та джерел його утворення ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» представлено в табл. 2.3.

Аналіз таблиці 2.3 показав, що вартість майна ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» зросла в 2021 році в порівнянні з 2019 роком практично в двічі, або на 2268,4 тис. грн. Основну частку майна підприємства складають основні засоби і вони в 2021 році становлять 3033,8 тис. грн., що на 73,8 % більше ніж в 2019 році. Підприємство володіє значною частиною наймобільніших активів –

грошових коштів та їх еквівалентів, в 2021 році це становило 1161,7 тис. грн., що в порівнянні з 2019 роком більше ніж в шість разів.

Таблиця 2.3 – Аналіз динаміки майна та джерел його ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019-2021 роки, тис. грн.

Показники	РОКИ			Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)	Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.
	2019	2020	2021		
Основні засоби	1745,7	1999,6	3033,8	1288,1	173,8
Грошові кошти та їх еквіваленти	181,4	341,1	1161,7	980,3	640,4
Разом активи	1927,1	2340,7	4195,5	2268,4	217,7
Зареєстрований капітал	63,0	63,0	63,0	0	100,0
Непокритий збиток	18,0	18,0	18,0	0	100,0
Короткострокові кредити банків	497,5	0	0	-497,5	0
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	612,5	917,7	1064,7	452,2	173,8
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	28,7	179,2	5,2	-23,5	18,1
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	61,7	63,5	16,7	-45,0	27,1
Доходи майбутніх періодів	681,7	1135,3	2335,7	1654,0	342,6
Інші поточні зобов'язання	0	0	728,2	728,2	0
Разом пасиви	1927,1	2340,7	4195,5	2268,4	217,7

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Основу пасивів ТОВ «ДЗСТ» становлять доходи майбутніх періодів які в 2021 році становлять 1654 тис. грн. і в порівнянні з 2019 роком їх збільшилось в три рази. Наступним за розміром пасив ТОВ «ДЗСТ» є кредиторська заборгованість за товари роботи послуги, що в 2021 році становить 1064,7 тис. грн. і в порівнянні з 2019 роком збільшилась на 73,8%. В 2021 році з'явилась заборгованість за іншими поточними зобов'язаннями, але разом з тим зменшилась кредиторська заборгованість по розрахунках з бюджетом на 23,5 тис. грн. в 2021 році в

співставленні з 2019 роком, також зменшилась поточна заборгованість за розрахунками з оплати праці в 2021 році на 45,0 тис. грн. в порівнянні з 2019 роком.

Далі потрібно здійснити вертикальний аналіз, який завбачує визначення структури активів і пасивів, їх динаміку. Наслідки проведення вертикального аналізу майна ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» представлено в табл. 2.4.

Таблиця 2.4. – Аналіз структури майна та джерел його утворення ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019 – 2021 роки, %.

Показники	РОКИ			Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.	Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)
	2019	2020	2021		
Основні засоби	90,6	85,4	72,3	79,8	-18,3
Грошові кошти та їх еквіваленти	9,4	15,6	27,7	294,7	18,3
Разом активи	100,0	100,0	100,0	0	
Зареєстрований капітал	3,2	2,4	1,5	46,9	-1,7
Непокритий збиток	0	0	0	0	
Короткострокові кредити банків	25,6	0	0	0	-25,6
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	31,6	39,2	25,3	80,1	-6,3
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1,3	7,5	0,1	7,7	-1,2
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	3,1	2,6	0,4	12,9	-2,7
Доходи майбутніх періодів	35,2	48,4	55,5	157,7	20,3
Інші поточні зобов'язання	0	0	17,2	0	17,2
Разом пасиви	100,00	100,0	100,0	0	0

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Аналізуючи структуру майна ТОВ «ДЗСТ», слід відмітити, що найбільшу частку займають основні засоби, що становить в 2021 році 72,3%, при цьому в порівнянні з 2019 роком їх зменшилось на 20,2%. Грошові кошти займають в структурі активів підприємства займають 27,7 % у 2021 році в порівнянні з 2019 роком їх частка збільшилась практично в три рази.

В структурі пасивів ТОВ «ДЗСТ» найбільшу частку займають доходи майбутніх періодів, що становить 55,5% в 2021 році, у порівнянні з 2019 роком збільшилось на 57,7%. Наступне місце в структурі пасивів займає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги в 2021 році це склало 25,3% у співставленні з рівнем 2019 року даний показник знизився на 19,9%.

В процесі аналізу фінансово-господарських діяльності підприємства важливого ваги набирає здійснення аналізу фінансових результатів ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки». Фінансові результати відображаються у звіті про сукупний дохід. Одним з центральних фінансових показників, що характеризує роботу підприємства є його дохід від реалізації продукції та позареалізаційних операцій. З метою здійснення аналізу доходу ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» необхідно провести аналіз джерело його доходів за звітом про фінансові результати підприємства табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Аналіз основних економічних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019 – 2021 роки

Показники	РОКИ			Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)	Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.
	2019	2020	2021		
Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	12590,7	19454,2	27373,3	14782,6	217,4
Інші доходи, тис. грн.	981,1	131,7	88,2	-892,9	9,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	11820,5	16732,8	24764,4	12943,9	209,5
Інші витрати, тис. грн.	1632,8	2678,9	1876,3	243,5	114,9
Фінансовий результат: прибуток, тис. грн.	118,5	174,2	820,8	702,3	692,7

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Отож, аналіз фінансово-економічних показників роботи ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» показує, що товариство в 2021 році отримало чистого доходу на суму 27373,3 тис. грн., що в порівнянні з 2019 роком більше на 14782,6

тис. грн., або чистий дохід збільшився практично в два рази, інші доходи в 2021 році зменшились на 90%.

Собівартість реалізованої продукції в 2021 році в порівнянні з 2019 роком зросла на 12943,9 тис. грн., або практично в двічі, зросли і інші витрати в 2021 році в порівнянні з 2019 роком на 14,9%. При цьому в 2021 році фінансовий результат, прибуток в 2021 році збільшився порівняно з 2019 роком практично в шість разів.

Аналіз чистого прибутку за даними фінансової звітності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» представлено на рис. 2.3 дає можливість унаочнити позитивну динаміку даного показника.

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Рисунок 2.3 – Динаміка зміни чистого прибутку ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019 - 2021 роки

Найбільш узагальнюючими показниками діяльності підприємства є показники рентабельності. Проведемо аналіз показників рентабельності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Показники рентабельності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019 – 2021 роки, %

Показники	РОКИ			Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.	Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)
	2019	2020	2021		
Рентабельність власного капіталу	2,60	3,87	18,22	700,8	15,62
Операційна рентабельність продаж	0,01	0,01	0,03	300,0	0,02
Рентабельність основної діяльності	0,01	0,01	0,03	300,0	0,02
Рентабельність активів	0,06	0,07	0,20	333,3	0,14
Рентабельність оборотних активів	0,65	0,51	0,71	109,2	0,06
Рентабельність необоротних активів	0,07	0,09	0,27	385,7	0,2

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Аналіз показників рентабельності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» свідчить про активний ріст показників рентабельності в динаміці за три останні роки. Зокрема, рентабельність власного капіталу в 2021 році в порівнянні з 2019 роком зросла практично в сім разів, операційна рентабельність продажів та рентабельність основної діяльності в 2021 році порівняно з 2019 роком зросла в тричі.

Рентабельність активів в 2021 році в співставленні з 2019 роком зросла в тричі, рентабельність оборотних активів в 2021 році зросла на 9,2% порівняно з 2019 роком, рентабельність необоротних активів зросла в 2021 році практично в чотири рази, порівняно з 2019 роком, що свідчить про ефективну роботу ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», та результативне використання як оборотних активів так і необоротних активів і активів та власного капіталу, зокрема.

2.3. Оцінювання фінансово-економічних результатів діяльності ТОВ «Дубовицького заводу сільгосптехніки»

Центральним індикатором оцінки отриманого фінансового потенціалу та ефективності його застосування в товаристві є показник його фінансової стійкості. Фінансову стійкість ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» необхідно розглядати комплексно, з урахуванням різних аспектів фінансово-господарської діяльності даного суб'єкта господарювання.

Вагомим показником оцінювання фінансового потенціалу товариства є отриманий рівень ліквідності його майна. Ліквідність або ж платоспроможність – це показник фінансової стабільності, який демонструє, як швидко товариство може без перешкод продати свої активи, отримати гроші і погасити борги у міру настання терміну їх повернення. Вона полягає у можливості товариства терміново розплатитися з використанням наявного на балансі майна за своїми зобов'язаннями (пасивами). Від ступеня ліквідності активів залежить платоспроможність товариства.

Ліквідність товариства окреслює його можливість оплачувати свою заборгованість. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності доцільно робити з врахуванням зробленої оцінки деяких активів за допустимою сумою доходу. Ліквідність окреслюється мірою покриття зобов'язань товариства його активами, термін для зміни яких в гроші відповідає терміну оплати зобов'язань. В залежності від того, конкретно якими платіжними засобами товариство має можливість зробити оплату свої зобов'язань, визначають три рівні платоспроможності.

Аналіз головних показників ліквідності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» зробимо на основі даних табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Показники оцінювання ліквідності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019-2021 роки

Показники	РОКИ			Відхилення 2021р. у % до 2019 р.	Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)
	2019	2020	2021		
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,10	0,15	0,28	280	0,18
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,10	0,15	0,28	280	0,18
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,10	0,15	0,28	280	0,18
Чистий оборотний капітал	0,10	0,15	0,28	280	0,18

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Аналіз показників ліквідності показує, зокрема, загальної ліквідності, що на одну гривню боргів припадає в 2021 році 0,28 грн оборотних активів, при нормі 2. Даний коефіцієнт зріс в двічі порівняно з 2019 роком, що свідчить про позитивну тенденцію, але свідчить про те що поточні оборотні активи не повною мірою покривають поточні зобов'язання.

Коефіцієнт швидкої ліквідності визначає частину поточних зобов'язань які можуть бути погашені за рахунок грошових коштів, в 2021 році товариство може погасити 0,28 частину поточних зобов'язань найближчим часом, при нормативному значенні 0,8, за весь період дослідження значення показника значно нижче нормативного. Але спостерігається позитивна динаміка даного коефіцієнта порівняно з 2019 роком він зріс майже в двічі.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності демонструє можливості товариства оплатити короткострокові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів. Нормативне значення даного показника 0,2. В 2021 році коефіцієнт абсолютної ліквідності становить 0,28, що більше норми, крім того цей показник має тенденцію до росту в період з 2019 року по 2021 рік.

Чистий оборотний капітал показує здатність короткострокових оборотних коштів для виплати поточних зобов'язань по мірі надходження платежів, в 2021 році дану вимогу товариство може забезпечити тільки на 0,28 частину.

Слід вказати, що ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» в 2021 році було забезпечене найбільш ліквідними засобами – грошовими коштами, оскільки показник абсолютної ліквідності був вищий за критичне (0,2).

Фінансова стійкість товариства є однією з головних характеристик сформованого фінансового потенціалу товариства. Вона залежить від структури зобов'язань товариства і характеризується співвідношенням власного і залученого капіталу. Важливим індикатором визначення фінансової стабільності є показник фінансової стійкості товариства.

Фінансова стійкість ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» уособлює те, що ресурси вкладені у його підприємницьку роботу, мають бути окупними за рахунок грошових надходжень від господарської діяльності, а отриманий прибуток забезпечити самофінансування і самостійність товариства від зовнішніх залучених джерел утворення майна.

Фінансова стійкість ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» визначається рядом показників, що висвітлюють наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, його реальність й потенціал фінансові можливості. Вона безпосередньо діє на ефективність підприємницької роботи товариства.

Діагностику фінансової стійкості товариства ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» проведемо з застосуванням коефіцієнтного підходу виходячи з даних табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019 – 2021 роки

Показники	РОКИ			Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.	Абс. відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)
	2019	2020	2021		
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії, концентрації власного капіталу)	0,02	0,02	0,01	50,0	-0,01
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,98	0,98	0,99	101,0	0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	42,8	52,0	93,2	217,8	50,4
Коефіцієнт концентрації поточної заборгованості	0,98	0,98	0,99	101,0	0,01
Коефіцієнт фінансової стійкості (забезпечення загальної заборгованості власним капіталом)	0,02	0,02	0,01	50,0	-0,01
Коефіцієнт фінансового левериджу (фінансового ризику)	41,8	51,0	92,2	220,6	50,4
Коефіцієнт залучених джерел в необоротні активи	0,91	0,85	0,72	79,0	-0,19
Коефіцієнт поточних зобов'язань	1,0	1,0	1,0	100,0	0

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

З даних табл. 2.8, ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» має неприйнятний стан по декільком показників його фінансової стійкості. Коефіцієнт автономії (концентрації власного капіталу) в 2021 році склав 0,01 при нормативному значення не менше 0,5, до того ж відбулось пониження цього показника майже в двічі.

Неприйнятним є значення показника коефіцієнта фінансової залежності, коли нормативне значення не більше 2,0 в 2021 році він склав 93,2 і до того ж він зріс майже вдвічі порівняно з 2019 роком.

Коефіцієнт фінансової стійкості в 2021 році склав 0,01, при нормативному значення більше 1. До того ж спостерігається його зниження в порівнянні з 2019

роком практично в двічі. Це свідчить, що підприємство втрачає фінансову стійкість.

Отож можна відмітити, що фінансовий потенціал підприємства ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» використовується мало ефективно, тому що не забезпечується необхідний рівень фінансової стійкості товариства.

В процесі оцінювання управління фінансовим потенціалом потрібно скористатися агрегатним підходом при розрахунку типу фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки». Розрахуємо три агрегати поточної фінансової стійкості товариства:

- надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів;
- надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових джерел формування запасів;
- надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів.

Отож, присутність власних оборотних коштів (ВОК) треба розраховувати як різницю між власним капіталом (ВК) та необоротними активами ТОВ «Дубовицького заводу сільгосптехніки» (НА). Наявність власних та довгострокових запозичених коштів (ВД) треба розрахувати збільшенням попереднього індикатора на суму довгострокових зобов'язань ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» (ДЗ). І нарешті, наявність загальних коштів (ЗК) визначим ріст попереднього показника на суму короткострокових кредитів банків (КК).

Використовуючи ці індикатори з'ясуємо трикомпонентний¹ тип стійкості фінансового потенціалу підприємства ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за формулою:

$$S(\Phi) = \begin{cases} 1, \text{ якщо } \Phi > 0 \\ 0, \text{ якщо } \Phi < 1 \end{cases} \quad (2.1)$$

Наслідки визначення стійкості фінансового потенціалу за агрегатним трикомпонентним підходом за даними ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» наведено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9 - Результати розрахунків показників стійкості фінансового потенціалу за агрегатним трикомпонентним підходом ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» 2019-2021 роки, тис. грн.

Показники	РОКИ		
	2019	2020	2021
Власний капітал підприємства (ВК)	45,0	45,0	45,0
Необоротні активи підприємства (НА)	1745,7	1999,6	3033,8
Довгострокові зобов'язання (ДЗ)	-	-	-
Короткострокові кредити банків (КК)	497,5	-	-
Наявність власних оборотних коштів (ВОК)	-1700,7	-1954,6	-2988,8
Наявність власних та довгострокових позикових коштів (ВД)	-1700,7	-1954,6	-2988,8
Наявність загальних коштів підприємства (ЗК)	-1203,2	-1954,6	-2988,8

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Трансформуємо кількісні значення розрахункових індикаторів стійкості фінансового потенціалу ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» у бальну систему оцінки:

1. Наявність власних оборотних коштів (ВОК):

- 2019р. = -1700,7 = 0;

- 2020р. = -1954,6 = 0;

- 2021р. = -2988,8 = 0.

2. Наявність власних та довгострокових позикових коштів (ВД):

- 2019р. = -1700,7 = 0;

- 2020р. = -1954,6 = 0;

- 2021р. = -2988,8 = 0.

3. Наявність загальних коштів підприємства (ЗК):

- 2019р. = -1203,2 = 0;

- 2020р. = - 1954,6 = 0;

- 2021р. = - 2988,8 = 0.

З урахуванням наслідків аналізу можна з'ясувати тип стійкості фінансового потенціалу ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» у 2019-2021 роках (рис.2.4).

Тип стійкості фінансового потенціалу			
Абсолютна фінансова стійкість (1,1,1)	Нормальна фінансова стійкість (0,1,1)	Нестійкій фінансовий стан (0,0,1)	Кризовий фінансовий стан (0,0,0)
$ВOK - 3 \geq 0$	$ВOK - 3 < 0$	$ВOK - 3 < 0$	$ВOK - 3 < 0$
$ВOK + ДЗ - 3 \geq 0$	$ВOK + ДЗ - 3 \geq 0$	$ВOK + ДЗ - 3 < 0$	$ВOK + ДЗ - 3 < 0$
$ВOK + ДЗ + КК - 3 \geq 0$	$ВOK + ДЗ + КК - 3 \geq 0$	$ВOK + ДЗ + КК - 3 \geq 0$	$ВOK + ДЗ + КК - 3 < 0$
			(0,0,0) – 2019 р. (0,0,0) – 2020 р. (0,0,0) – 2021 р.

Джерело: розроблено автором на основі [37].

Рисунок 2.4 – Визначення типу стійкості фінансового потенціалу ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» у 2019-2021 роках за агрегатним підходом

Ото ж за даними рис. 2.4. можна зробити висновок, що у 2019-2021 роках ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» відносилось до підприємств з кризовим фінансовим станом. Отримані значення розрахункових показників вказували на те, що фінансова стійкість підприємства була порушена, оскільки у підприємства є залежність від короткострокової кредиторської заборгованості.

Робота підприємства завжди здійснюється в реальних економічних умов і тому може бути успішним тільки у випадку, коли власники господарства можуть адекватно оцінити ці умови, визначити напрямки можливих змін, пристосуватися до цих умов, на повну використавши передбачені у них можливості. Для прийняття ефективних рішень і мати змогу вплинути на середовище, в якому працює підприємство, йому необхідно шукати кращий взаємозв'язок між набором фінансових ресурсів і кількістю економічних благ, що виробляються з використанням цих ресурсів. Оцінка ділової активності – це та основа, на якій гуртуються раціональні й розумні рішення про обсяги та об'єкти витрачання господарських засобів.

Дуже важливим вимірником фінансової стійкості є аналіз та оцінка ділової активності підприємства, що окреслюється абсолютними і відносними результативними показниками використання ресурсів та обсягами господарської діяльності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» (табл. 2.10).

Таблиця 2.10 – Аналіз показників ділової активності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019-2021 роки

Показники	РОКИ			Відхилення 2021 р. у % до 2019 р.	Абс. Відхилення 2021 р. до 2019 р. (+;-)
	2019	2020	2021		
Додана вартість, тис. грн.	109,2	165,2	818,8	749,82	709,6
Коефіцієнт оборотності активів	7,72	9,12	8,38	108,5	0,66
Тривалість обороту активів, днів	47,28	40,02	43,56	92,13	-3,72
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	96,85	74,47	36,43	37,60	-60,42
Тривалість обороту оборотних активів, дні	3,77	4,90	10,02	265,78	6,25
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	279,8	432,32	608,3	217,4	328,5
Тривалість обороту власного капіталу, дні	1,3	0,84	0,60	46,15	-0,7
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	7,94	16,48	18,13	228,3	10,19
Термін погашення кредиторської заборгованості, днів	31,28	25,74	22,23	71,1	-9,05
Фондоозброєність праці, грн.	71,45	81,42	96,8	135,48	25,35
Матеріаломісткість господарської діяльності	0,75	0,76	0,89	118,67	0,14
Трудомісткість господарської діяльності	0,002	0,002	0,001	50,00	-0,001
Фондомісткість господарської діяльності	0,12	0,10	0,09	75,0	-0,03

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Аналіз даних табл. 2.10 показує, що ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» покращило фінансове становище. Додана вартість підприємства має тенденцію до росту в 2021 році відбулось її збільшення практично в сім разів. Але разом з тим в 2021 році коефіцієнт оборотності активів зріс на 8,5% порівняно

з 2019 роком, при цьому тривалість обороту активів дещо знизилась, на 7,87% і це є показником нестабільного фінансового стану.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів в 2021 році знизився на 62,4% в порівнянні з 2019 роком, тривалість обороту оборотних активів зросла в двічі в 2021 році в порівнянні з 2019 роком, що не дуже добре характеризує використання оборотних активів і не дає можливості вивільненню коштів та підвищити ефективність їх використання.

При цьому тривалість оплати кредиторської заборгованості має тенденцію до зниження в 2021 році в порівнянні з 2019 роком на 29,9%.

Показники вживання ресурсів товариства фондомісткість, матеріаломісткість, трудомісткість господарської діяльності. Дані аналізу показують, що фондомісткість в 2021 році в порівнянні з 2019 роком дещо знизилась на 25%, трудомісткість знизилась на 50%, при цьому матеріаломісткість зросла на 18,67%.

Узагальнюючи проведене дослідження можна узагальнити, що ділова активність і фінансова стійкість ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є несталими і товариство має загрозливий стан за окремими показниками, це пов'язано з неможливістю розрахуватись по поточним боргам підприємства за рахунок оборотних активів, зокрема грошових коштів.

Досліджуючи фінансову стійкість товариства доцільно дослідити загрозу настання кризових явищ або банкрутства.

Виходячи з мети і прийомів здійснення діагностики банкрутства підприємства поділяються на дві основні підсистеми: експрес-діагностика банкрутства і фундаментальна діагностика банкрутства. Є два види прогнозування банкрутства в системі фундаментального фінансового аналізу: прогнозування використовуючи фінансові коефіцієнти та прогнозування з використанням порівняльного аналізу характеристик господарства.

Для з'ясування ймовірності банкрутства ТОВ «Дубовицького заводу сільгосптехніки» застосуємо зарубіжну модель.

Опрацюємо модель Романа Ліса для оцінки рівня фінансової стійкості [26, с.90]:

$$Z = 0,063X1 + 0,029X2 + 0,057X3 + 0,001X4 \quad (2.2)$$

де, $X1$ – оборотний капітал/сума активів;

$X2$ – операційний прибуток/сума активів;

$X3$ – нерозподілений прибуток/сума активів;

$X4$ – власний капітал/позичковий капітал.

Граничне значення для цієї моделі дорівнює 0,037.

Розрахунок складових моделі Ліса для ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» наведено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11 – Розрахунок ймовірного банкрутства за моделлю Р. Ліса для ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019-2021 роки

Показник	Характеристика показника	РОКИ		
		2019	2020	2021
X1	Оборотний капітал/сума активів	0,09	0,15	0,28
X2	Оперативний прибуток/сума активів	0,06	0,07	0,20
X3	Нерозподілений прибуток/сума активів	0,06	0,07	0,20
X4	Власний капітал/позичковий капітал	0,02	0,02	0,01
Z		0.0146	0.0199	0.0475

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Використовуючи представлені розрахункові значення основних показників моделі Р. Ліса, можна визначити Z-фактора ТОВ «Дубовицького завод сільгосптехніки» за останні 3 роки:

$$Z_{2019} = 0,063 \cdot 0,09 + 0,029 \cdot 0,06 + 0,057 \cdot 0,06 + 0,001 \cdot 0,02 = 0,0146;$$

$$Z_{2020} = 0,063 \cdot 0,15 + 0,029 \cdot 0,07 + 0,057 \cdot 0,07 + 0,001 \cdot 0,02 = 0,0199;$$

$$Z_{2021} = 0,063 \cdot 0,28 + 0,029 \cdot 0,20 + 0,057 \cdot 0,20 + 0,001 \cdot 0,01 = 0,0475.$$

З результатів проведених розрахунків за моделлю Р. Ліса бачимо, що за період 2019-2021 роки фінансове становище ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» зростає. При цьому значення показника в 2021 році є високим і говорить про відсутність загрози банкрутства.

Для адекватної оцінки рівня загрози банкрутства скористаємось ще однією моделлю для діагностики банкрутства. Розглянемо поширену в Україні для діагностики банкрутства товариства модель О. Терещенка, яка має значні переваги над звичайними моделями: модель є практичною у використанні; розроблена з застосуванням вітчизняних статистичних даних; береться до уваги сучасна міжнародна практика; враховує галузеві особливості товариства.

Модель О. Терещенка визначається за формулою (2.3):

$$Z = 1,5X_1 + 0,08X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6 \quad (2.3)$$

де, X_1 – відношення чистого грошового потоку до зобов'язань;

X_2 – відношення валюти балансу до зобов'язань;

X_3 – відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів;

X_4 – відношення прибутку до виручки;

X_5 – відношення виробничих запасів до виручки;

X_6 – оборотність основного капіталу (відношення виручки від реалізації до валюти балансу).

На основі отриманого результату здійснюється висновок про ймовірність банкрутства підприємства:

- якщо $Z > 2$, то банкрутство не загрожує;
- якщо $1 < Z < 2$, то фінансова стійкість порушена;
- якщо $0 < Z < 1$, то існує загроза банкрутства.

Іншими словами, коли $Z > 2$, то у підприємства непогані довгострокові перспективи, а якщо $0 < Z < 1$ – банкрутство більш ніж ймовірне.

Представимо розрахунок цієї моделі для ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» табл. 2.12.

За даними табл. 2.12 значення показника Z у 2019 та 2020 році було на рівні, фінансова стійкість порушена, це з великою ймовірністю пов'язано з недостатньою прибутковістю. У 2021 році ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» забезпечив ефективну діяльність і як наслідок підприємству банкрутство не загрожує.

Модель І.Е. Альтмана є однією з перших моделей аналізу ймовірності банкрутства підприємства, яка ґрунтується на основі дискримінантного аналізу.

Аналітична модель Альтмана представляє собою алгоритм інтегральної оцінки загрози банкрутства неплатоспроможного підприємства, оснований на комплексному обліку найважливіших показників, що допомагають виявити кризовий фінансовий стан підприємства [35].

Таблиця 2.12 – Визначення ймовірності банкрутства ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019 – 2021 роки за моделлю О.О. Терещенка

Показники	РОКИ		
	2019	2020	2021
X1	0,063	0,076	0,197
X2	1,024	1,020	1,110
X3	0,073	0,082	0,251
X4	0,009	0,009	0,030
X5	0,000	0,000	0,000
X6	6,533	8,311	6,524
Z	1,605	1,892	3,695

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

Модель І.Е. Альтмана, може передбачати в 94% випадків банкрутство товариства, у 95% - віднести підприємство до банкрутів або не банкрутів, завбачити банкрутство дуже точно на два роки вперед.

Модель прогнозування банкрутства Альтмана виглядає так (2.4):

$$Z = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,995X_5 \quad (2.4)$$

де, X_1 – відношення власного капіталу до загальної кількості активів;

X_2 – відношення нерозподіленого прибутку до загальної кількості активів;

X_3 – відношення прибутку до виплати відсотків до загальної кількості активів;

X_4 – відношення власного капіталу до зобов'язань;

X_5 – відношення чистого доходу до загальної кількості активів.

Узагальнюючий показник Z може мати значення у межах $[-14; +22]$, при цьому господарства, для яких $Z > 2,9$, попадають у склад фінансово стійких, господарств, для яких $Z < 1,23$, знаходяться у загрозі настання банкрутства в найближчі 2-3 роки, а інтервал $[1,23; 2,9]$ є зоною невизначеності.

Наведемо розрахунок цієї моделі для ТОВ «Дубовийкий завод сільгосптехніки» в табл. 2. 13.

Таблиця 2.13 – Визначення ймовірності банкрутства ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» за 2019-2021 роки за моделлю І.Е. Альтмана

Показники	РОКИ		
	2019	2020	2021
X1	0.093	0.146	0.277
X2	0.062	0.074	0.196
X3	0.062	0.074	0.196
X4	0.024	0.020	0.011
X5	6.533	8.311	6.595
Z	6.822	8.674	7.540

Джерело: складено за даними [Додатку Б-Г].

З даних табл. 2.13 значення Z – показника дискримінантної функції протягом 2019-2021 років було більше 2,9, що свідчить про відсутність загрози банкрутства.

Отож провівши аналіз загрози банкрутства, при цьому застосувавши моделі прогнозування Р. Ліса, О. Терещенка, І.А. Альтмана, всі вони підтвердили, ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» знаходиться поза загрозою банкрутства.

РОЗДІЛ 3.

РОЗРОБКА ТА ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «ДУБОВИЦЬКИЙ ЗАВОД СІЛЬГОСПТЕХНІКИ»

3.1 Перспективи покращення ділової активності та фінансового стану підприємства

В сьогоднішніх змінах в суспільстві, коли в сукупному національному багатстві країни збільшується частина людського капіталу, а розвиток підприємства стає можливим лише при умові утворення нових знань та виготовлення високотехнологічного виробу з значними купівельними особливостями, проблема фінансової стійкості постає значною умовою проведення інвестиційної роботи. Стратегія розвитку підприємства в етап когнітивної економіки потребує значних довготривалих вкладень, що при умові браку фінансової стійкості підприємства стає не можливою. В обставинах кризових подій від фінансової стійкості безпосередньо залежить перспектива платоспроможності підприємства.

Розроблення фінансової стратегії забезпечення фінансової стійкості товариства має бути зв'язана з утворенням стратегічних фінансових цілей, які виділяються з врахуванням небезпеки втрати фінансової стійкості товариства і заходів по їх попередженню.

Формування стратегії забезпечення фінансової стійкості товариства має ґрунтуватись на корпоративних стратегіях розвитку з метою вдосконалення керування капіталом і рухом коштів у довготривалому періоді. Основною є головна стратегія, спрямована на наповнення функцій керування стійким станом.

Взявши до у ваги життєвий цикл товариства, стратегія фінансової стійкості і способи її втілення повинна бути такою, щоб товариство могло на кожному щаблі роботи мати новий етап появи конкурентних переваг. Саме в даний час для розроблення фінансової стратегії товариства застосовують спеціальні методики.

За даними ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» застосована одна з них з метою з'ясування можливості використання для розробки стратегії забезпечення фінансової стійкості товариства.

Матриця фінансових стратегій Ж. Франсона та І. Романа ґрунтується на розрахунку трьох коефіцієнтів:

- результат господарської роботи (РГД);
- результат фінансової роботи (РФД);
- результат фінансово-господарської роботи (РФГД).

Матриця допоможе спланувати «критичний шлях» товариства на майбутній час, встановити допустимі межі фінансового ризику і вивчити поріг можливостей товариства.

	РФД < 0	РФД $\approx$ 0	РФД > 0
РГД > 0	Квадрат 1 «Батько сімейства»	Квадрат 4 «Рантьє»	Квадрат 6 «Материнське суспільство»
РГД $\approx$ 0	Квадрат 7 «Епізодичний дефіцит»	Квадрат 2 «Стійка рівновага»	Квадрат 5 «Атака»
РГД < 0	Квадрат 9 «Криза»	Квадрат 8 «Дилема»	Квадрат 3 «Нестійка рівновага»

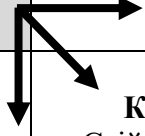

Рисунок – 3.1. Матриця стратегії забезпечення фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» [41, с. 57].

Розглянемо можливі положення підприємства на матриці фінансової стратегії і можливі шляхи її зміни.

Необхідно відзначити негативні тенденції, які можуть створити труднощі в перспективі. ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» у значному обсязі не вистачає власних оборотних коштів. І тому поточний фінансовий стан товариства приховує в собі вплив фінансових ризиків.

Результат фінансово-господарської діяльності ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» у 2021 році є позитивним, тому потрапляє в область діагоналі - зону відмови від залучених ресурсів.

Таке становище характерне для першого квадрата матриці стратегії забезпечення фінансової стійкості підприємства, рис. 3.1.

Дане положення носить назву «Батько сімейства». Темпи зростання обороту нижче за можливі. Існують резерви. Можливий перехід в квадрати 4, 2 і 7. Товариство знаходиться на етапі «гальмування» розвитку фінансово-господарської діяльності. Виходячи з того, що підприємство знаходиться на стадії гальмування розвитку фінансово-господарської діяльності, то пріоритетною сферою такого розвитку, що забезпечує реалізацію фінансової стратегії є формування достатнього рівня фінансової безпеки підприємства.

З метою покращення фінансового стану ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», необхідно звернути увагу на управління кредиторською заборгованістю. Для того щоб вийти з квадрату 1 та переміщення у позицію, наприклад, квадрат 2 «Стійка рівновага» або квадрат 4 «Рентьє» можна запропонувати такі підходи:

1. Управління кредиторською заборгованістю, а саме:
 - вибір найбільш вигідних форм і строків розрахунків з контрагентами;
 - складання бюджету кредиторської заборгованості;
 - оцінити фінансовий стан та можливі ризики;
 - визначити ступінь довіри відносин з кредиторами.
2. Перегляд структури забезпечення фінансами щодо більш ефективного використання грошових коштів.
3. Планування своєї діяльності і отримувати від неї прибуток.

4. Ефективне управління грошовими потоками.

Застосування даної матриці дозволяє ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» оперативне прийняття рішення з комплексного використання усіх фінансових ресурсів, націлених на досягнення цілей управління фінансовою стратегією. В межах такої матриці надається можливість розглядати проблему співставлення визначених цілей із наявними ресурсами розвитку підприємства в динаміці, надаючи можливість утворювати фінансову стратегію в результаті зміни важливих параметрів функціонування товариства.

Показник EVA є досить впливовим в ході пошуку шляхів забезпечення фінансової стійкості товариства, тому що якщо EVA з року в рік росте, власник бачить зростання та примноження капіталу. Часом темпи зростання EVA починають падати, то це має викликати занепокоєння у власників. Якщо ж EVA стала негативною, необхідно підшукувати напрями виправлення ситуації.

ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» характеризується положенням у матриці в лівому верхньому квадраті, для якого є особливим помірний розвиток товариства, що надає можливості підприємству збільшувати та підтримувати темпи росту за рахунок власних ресурсів.

З вищесказаного ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» можна радити стратегію еволюційного розвитку, яка особлива для багатьох товариств. Такий типаж стратегії завбачує направлення суб'єкта господарювання на поетапне нарощування обсягів діяльності, збільшення прибутковості та покращення його головних фінансових і виробничо-економічних показників й характеристик, забезпечення стабільного фінансового стану рис. 3.2.

Фінансова площина отакої стратегії полягає у:

- визначенні найкращого щабля співвідношення залучених коштів та власних коштів для підтримки поточної платоспроможності товариства на відповідному рівні;
- ріст рівня рентабельності виробів за рахунок зменшення її собівартості;
- збільшення обсягів обігових коштів тощо.

1. Використання надлишкових коштів для прискорення зростання. 2. Реалізація нових проектів, купівля діючих підприємств. 3. Направити надлишки коштів на виплату власникам	Створення вартості $EVA > 0$	1. Скоротити утримання з прибутку. 2. Залучити додатковий капітал: емісія акцій, отримання позик. 3. Понизити темп зростання.
Надлишок грошових коштів $g < SGR$		Дефіцит грошових коштів $g > SGR$
1. Розподілити частину грошових коштів, решту направити на ріст рентабельності. 2. Переглянути структуру капіталу, домогтися зменшення його вартості. 3. Якщо запропоновані заходи не дають ефекту вийти з бізнесу.	Руйнування вартості $EVA < 0$	1. Змінити стратегію, провести реорганізацію бізнесу. 2. Здійснити реінжиніринг всіх бізнес-процесів. 3. Якщо вжиті заходи не дають ефекту, вийти з бізнесу.

Рисунок 3.2 – Матриця фінансових стратегій і темпів зростання ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» [41, с. 57]

При впровадженні в роботу товариства даної стратегії, можна використати такі способи:

- виробництво нового виробу;
- посилення інтенсивності рекламування виробів;
- перегляд структури управління фінансами товариства.

Для підвищення фінансової стійкості підприємства, треба створити систему заходів з керування фінансовою стійкістю, яка по своїй суті буде носити комплексне втілення поставлених завдань з нарощування обсягів виробництва виробів поряд з зростанням продуктивності праці працівників, вихід на нові ринки, зокрема розвиток експорту, оволодіння більшою часткою ринку на підставі покращення якості та розширення асортименту виробів підприємства, грамотне зниження витрат на виготовлення виробів, вкрай ефективне використання всіх ресурсів товариства, грамотно і виважено будувати договірні відносини з контрагентами і проводити раціональну цінову політику.

Для забезпечення зваженої і задовільного рівня фінансової стійкості підприємства в загальній системі його керівництва, треба передбачити розробку і забезпечення впровадження системи аналізу та оцінки фінансової стійкості, яка є

адаптованою до особливостей роботи товариства на ринку, і крім того відповідати завданням його фінансової стратегії й політики.

З метою покращення системи керування фінансовою стійкістю ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» повинно передбачатися ряд міроприємств:

- ефективно управління вхідними і вихідними грошовими потоками;
- контроль внутрішнього та зовнішнього стану товариства;
- розробка заходів зі зниження зовнішнього впливу на підприємство;
- розробка антикризових планів на момент виникнення кризових чи інших непередбачуваних ситуацій;
- узгодження роботи робітників усіх ланок товариства;
- постійний контроль за виконанням поставлених завдань та їх результатів.

Впровадивши такі заходи, в майбутньому можна забезпечити систему моніторингу кожної складової фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», що в майбутньому дасть можливість покращити її відповідно до напрямів розвитку товариства та економічної ситуації.

3.2 Розробка заходів та економічне обґрунтування доцільності реалізації проекту забезпечення фінансової стійкості підприємства

Основним напрямком стратегії забезпечення фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є виробництво нового виробу, який дасть можливість наростити обсяги діяльності, збільшити прибуток підприємства, покращення фінансових і виробничо-економічних показників і характеристик, забезпечить стабільний фінансовий стан.

Проект виробництва нового виробу спровоковано складними реаліями сьогодення країни, зокрема, порушення логістики продажу сільськогосподарської продукції. Значну частину сільськогосподарської продукції продають на експорт і

вимушено транспортують залізничним транспортом, різний розмір колій в Україні і Європейських країнах вимагає додаткового перевантаження продукції з вагонів Укрзалізниці у вагони Європейських країн. І для вирішення цього питання, для скорочення часу завантаження розвантаження вагонів, та іншого транспорту доцільно пакувати продукцію у біг-беги, що значно покращує транспортування з урахуванням вимог сьогодення. Саме це і спровокувало ідею виробництва ківша для завантаження мішків біг-бегів.

На ринку України приділяється не так багато уваги виробництву ковшів для навантаження біг-бегів є декілька виробників ковшів для завантаження мішків біг-бегів:

- А.ТОМ Україна – основні характеристики ковша, вага 776 кг., об’єм 2,0 метри кубічні, ціна 289 000 грн.;
- АГРОВектор – основні характеристики, вага ковша 270 кг., об’єм 1 метр кубічний, ціна 70 000 грн.;
- ПП «Агродім-центр» - ківш має характеристики, вага 400 кг., об’єм 1,3 метри кубічні, ціна 78 000 грн.

Але дані вироби мають недоліки як технічні так і в ціновій політиці, зокрема, нарікання на пропуск мастила при роботі виробу, недоліки в технічних характеристиках деталей, відсутність ваговимірювального пристрою, завеликі об’єми ківша, при умові, що середній об’єм біг-бегу один метр кубічний, виникає питання навіщо оплачувати більший об’єм ківша коли він буде неефективно використовуватись.

Тому ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» необхідно зосередитись на основних напрямках розвитку ринку ковшів для навантаження мішків біг-бег:

- вдосконаленні та впровадженні технічних характеристик власного ківша для навантаження мішків біг-бег;
- рекламі виробу через засоби масової інформації, зокрема, YouTube, представлення виробу на власному сайті, безпосередньо, роботу ківша для навантаження мішків біг-бег, при цьому зробити детальний акцент на

технічні характеристики виробу, участь у виставках як в Україні так і за кордоном, зокрема Польщі;

- значним моментом є перегляд структури управління фінансами підприємства.

Впровадження напрямів забезпечення фінансової стійкості залежить від вдалої взаємодії ресурсного забезпечення. Наслідком впровадження запропонованих напрямів є досягнення стійких конкурентних переваг на ринку та зростання економічної ефективності діяльності підприємства.

Основні переваги виробу, ківш для завантаження мішків біг-бег є:

- технічні характеристики, приділяється увага термообробка, шліфівка пальців, змащування всіх шарнірних з'єднань, фіксація пальців в шарнірах;
- наявність в складі виробу дистанційного ваговимірювального пристрою;
- цінова політика, що балансує в собі якість і ціну, та є доступною для покупців;
- забезпечення виробу гарантійним обслуговуванням, до 36 місяців;
- гарантія якості на безпрецедентний термін до трьох років;
- зацікавленість виробом за межами України, цікавість виказують покупці з Польщі, Узбекистану, Болгарії, Молдови.

ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» організовує і контролює весь цикл виробництва і реалізації свого виробу: ескізне креслення виробу; виготовлення кондукторів для виробу, випробування; виготовлення ківша для завантаження мішків біг-бег; реклама виробу; реалізація готового виробу. Проект із виготовлення ківша для завантаження мішків біг-бег дасть можливість товариству розширити існуючу бізнес-модель, ефективніше використовувати наявні ресурси та отримати більший фінансовий результат.

Окрім того, розвиток ринку окреслюється такими факторами:

- використання ефективного обладнання для сільськогосподарських товаровиробників та іншим підприємствам, що зацікавлені в ефективній погрузці вантажів;

- прискорення ритму обороту товарів і вантажів та ефективній логістиці товарів, як підприємств так і країни в цілому;
- зростання матеріального забезпечення як підприємств так і країни в цілому;
- розвиток технологій з навантаження товарів і продукції та забезпечення вдалої логістики, поява нового обладнання з навантаження.

Для запуску виробництва ківша необхідне розробка креслення виробу, виготовлення кондукторів для різних видів тракторів, опробування нового виробу, забезпечення новими складовими та комплектуючим, виробництво. Особливих і значних інвестиційних вкладень даний проект не потребує, у ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є необхідні основні засоби, трудові ресурси, оборотні активи, що забезпечать виробництво виробу.

Для виготовлення нового виробу, ківша для завантаження мішків біг-бег, необхідні витрати, перелік прямих матеріальних витрат на виготовлення виробу представлено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1 – Перелік основних статей витрат на виготовлення нового виробу «Ківш для завантаження мішків біг-бег», грн./шт.

Статті витрат	Сума, грн.
Прямі матеріальні витрати:	38346
В т.ч. - сировина і матеріали (метал)	22323
- комплектуючі вироби	9822
- решта прямих витрат	6201
Прямі витрати на оплату праці	5357
Інші прямі та загальновиробничі витрати:	5903
з них: - амортизація необоротних активів	1984
- відрахування на соціальні заходи	1141
- оплата послуг сторонніх організацій	794
- решта прями загальновиробничих витрат	1984

Джерело: розроблено автором.

Для забезпечення виробництва ківша для завантаження мішків біг-бег необхідні витрати:

- витрати на оплату праці (табл. 3.2);
- витрати на оплату послуг (електропостачання);

- загальновиробничі та інші витрати (витрати на збут та адміністративні витрати).

Таблиця 3.2 – Витрати на оплату праці персоналу з виробництва нового виробу, «Ківша для завантаження мішків біг-бег»

Категорія працівників	Кількість, осіб	Місячний оклад, грн.	Місячний фонд оплати праці, грн.	Річний фонд оплати праці, грн.
Адміністративно-управлінський персонал				
Керуючий виробництвом	1	30 000	30 000	360 000
Основний виробничий персонал				
Електрозварювальник	2	33 000	66 000	792 000
Технік-конструктор	1	37 000	37 000	444 000
Допоміжні працівники	1	27710	27 710	332 520
Всього	5		160 710	1 928 520

Джерело: розроблено автором.

Для виготовлення нового виробу планується штат з п'яти працівників з річним фондом оплати праці – 1 928 520 грн. без відрахувань на соціальні заходи, місячний фонд оплати праці складає – 160 710 грн. враховуючи, податок на доходи фізичних осіб і військовий збір.

Детальна калькуляція нового виробу «Ківш для завантаження мішків біг-бег» наведена в табл. 3.3.

Отже витрати на виробництво одного нового виробу, ківша для завантаження мішків біг-бег, становлять 49 606 грн. необхідно з'ясувати чи ресурсів підприємства вистачить на виробництво виробу.

Таблиця 3.3 – Калькуляція собівартості нового виробу «Ківш для завантаження мішків біг-бегів»

Показник	Витрати за місяць, грн.	Річні витрати, всього, грн.
Електроенергія	22 820	273 840
Сировина та матеріали	669 690	8 036 280
Комплектуючі вироби	294 660	3 535 920
Заробітна плата	160 710	1 928 520
Нарахування на заробітну плату	35 356	424 272
Загальновиробничі (прямі) витрати	211 844	2 542 128
Витрати на збут	32 000	384 000
Адміністративні витрати	61 100	733 200
Усього витрат	1 488 180	17 858 160
Виробництво виробів, шт.	30	360
Собівартість одного виробу грн. на 1 шт.	49 606	49 606

Джерело: розроблено автором.

Дані додатку Г, свідчать про позитивну тенденцію отримання нерозподіленого прибутку ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», в 2021 році нерозподілений прибуток, становив 820,8 тис. грн., отож у ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є фінансова можливість для запуску виробництва нового виробу.

3.3 Прогнозовані економічні результати розвитку підприємства за умови впровадження проекту по забезпеченню фінансової стійкості

Для впровадження проекту виробництва нового виробу, ківша для завантаження мішків біг-бегів, товариству необхідно вкласти кошти на виготовлення одного виробу в розмірі 49606 грн. Загальний обсяг необхідних фінансових ресурсів для реалізації проекту товариство здатне здійснити за власний рахунок.

Впровадження даного проекту дозволить товариству зміцнити фінансову стійкість.

Для встановлення розміру очікуваного доходу від реалізації ківша для завантаження мішків біг-бегів, було проведено дослідження щодо цінової політики реалізації виробів такого виду на території України та потенційних експортних країнах.

Розмір планових надходжень наведено в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 - Надходження від реалізації нового виробу «Ківш для завантаження мішків біг-бег»

Період	Ціна реалізації 1 шт. виробу, грн	Загальна кількість реалізованих виробів, шт.	Загальний обсяг надходжень, грн.
I квартал	63 000	75	4 725 000
II квартал	63 000	90	5 670 000
III квартал	63 000	100	6 300 000
IV квартал	63 000	95	5 985 000
Всього	X	360	22 680 000

Джерело: розроблено автором.

Для дослідження ефективності запропонованого проекту в забезпеченні фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» у виробництво нового виробу побудуємо прогнозний звіт про фінансові результати. Для цього врахуємо наступні припущення:

- виручка від реалізації буде збільшена на суму виручки від реалізації нового виробу, що становить 22 680 000 грн;
- витрати що включаються до собівартості реалізованої продукції збільшаться на 17888160 грн;
- адміністративні витрати товариство має намір скоротити на 9%. Є намір скоротити витрати на зв'язок, відрядження працівників апарату управління, утримання приміщення;
- інші доходи та витрати товариство має намір залишити на рівні 2021 року.

В табл. 3.5 наведемо прогнозований звіт про фінансові результати ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» на плановий період.

Таблиця 3.5 – Прогнозований звіт про фінансові результати ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» на плановий рік, тис. грн.

Статті	2021 рік	Прогноз	Плановий рік	Відхилення прогнозного р. до 2021 р. у %.
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	27373,3	22680,0	50053,3	182,9
Інші доходи	88,2		88,2	100,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	24764,4	17858,2	42622,6	172,1
Інші витрати	1876,3		1876,3	100,0
Фінансовий результат до оподаткування	820,8		5642,6	687,5
Чистий прибуток	820,8		5642,6	687,5

Джерело: розроблено автором на основі [Додатку Г].

Провівши аналіз прогнозованого звіту про фінансові результати ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» на плановий рік, представлений в табл. 3.5, відмітимо, що чистий дохід від реалізації продукції збільшиться в прогнозованому році на 82,9 % в порівнянні з 2021 роком, собівартість реалізованої продукції в прогнозованому році збільшиться в порівнянні з 2021 роком на 72,1%, це дає можливість збільшити фінансовий результат прибуток товариства збільшити практично в шість разів у прогнозованому році в порівнянні з 2021 роком.

Основою для складання балансу є прогнозний звіт про фінансові результати. При складанні прогнозного балансу використаємо запропоновані, вище, припущення. Вони передбачають при зростанні обсягів реалізації та ефективному використанні ресурсів товариства, вдосконаленні структури управління фінансами

підприємства, повинні збільшитись наступні статті балансу: запаси, дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, грошові кошти.

Для складання прогнозованого балансу ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» приймемо до уваги наступні припущення:

- виручка від реалізації продукції збільшиться на 82%;
- заборгованість з оплати праці та інші поточні зобов'язання планується скоротити на 10%;
- результатом проведених заходів з перегляду структури управління фінансами товариства є зменшення суми доходів майбутніх періодів на 35%.

Прогнозований баланс ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» на плановий рік приведено в табл. 3.6.

3.6 – Прогнозований баланс ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» станом на 31.12. планового року, тис. грн.

Статті	на 31.12.2021 року	Прогноз	На 31.12. планового року	Відхилення прогнозованого р. до 2021 р. у %
Актив				
Основні засоби	3033,8		2867,8	94,5
Запаси		14,2	14,2	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги		16,4	16,4	
Гроші та еквіваленти	1161,7	1275,61	2437,3	209,8
Баланс	4195,5		5335,7	127,2
Пасиви				
Зареєстрований (пайовий) капітал	63,0		63,0	100,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	(18,0)	1996,2	2014,2	
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1064,7		1064,7	100,0
Поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом	5,2		5,2	100,0
Поточна заборгованість за розрахунками з оплати праці	16,7	-1,7	15,0	90,0
Доходи майбутніх періодів	2335,7	-817,5	1518,2	65,0
Інші поточні зобов'язання	728,2	-72,8	655,4	90,0
Баланс	4195,5		5335,7	127,2

Джерело: розроблено автором на основі [Додатку Г].

За даними складеної прогнозованої фінансової звітності в якій враховано наслідки впровадження проекту по забезпеченню фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», маємо можливість розрахувати основні

показники фінансової стійкості на прогнозований рік, дані показники наведено в табл. 3.7.

3.7 – Прогнозовані показники фінансової стійкості за результатами впровадження проекту по забезпеченню фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки»

Показники	Нормативне значення показника	2021 рік	Прогнозні дані	Відхилення прогнозованих даних до 2021 р. у %	Абс. відхилення прогнозованих даних до 2021 р. (+;-)
Коефіцієнт фінансової незалежності	< 0,5	0,01	0,39	3900	0,38
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	< 0,5	0,99	0,61	61,62	- 0,38
Коефіцієнт фінансової залежності	< 2	93,2	2,57	2,76	-90,63
Коефіцієнт концентрації поточних заборгованості	< 0,5	0,99	0,61	61,62	-0,38
Коефіцієнт фінансової стійкості	> 1	0,01	0,39	3900	0,38
Коефіцієнт фінансового левериджу	< 1	92,2	1,57	1,70	-90,63
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0,5	-	3,9	-	3,9
Коефіцієнт залучених джерел в необоротні активи	< 0,1	0,72	0,70	97,22	-0,02
Коефіцієнт поточних зобов'язань	> 0,5	1,0	1,56	156	0,56
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2	0,28	0,74	264,29	0,46
Коефіцієнт термінової ліквідності	> 1	0,28	0,75	267,86	0,47
Коефіцієнт загальної ліквідності	> 2	0,28	0,76	271,43	0,48

Джерело: розроблено автором на основі [Додатку Г].

З даних табл. 3.7 відмітимо, що при дотриманні запропонованого проекту розраховані коефіцієнти мають позитивну динаміку, але не всі досягли нормативного значення. Це позитивно відобразиться на фінансовому стані ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» і безпосередньо на фінансовій стійкості, зокрема, коефіцієнт фінансової незалежності в прогнозованому періоді досягне рівня 0,39 що на 0,38 більше в порівнянні ніж в 2021 році, спостерігається тенденція зростання, що є позитивним явищем. Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу в прогнозованому періоді становить 0,61, що на 0,38 менше ніж в 2021 році, спостерігається зниження даного показника і це є позитивним явищем, показує зменшення частки залученого капіталу в загальній сумі капіталу. Значно знизився коефіцієнт фінансової залежності в прогнозованому періоді в порівнянні з 2021 році на 90,63 його зниження є позитивною тенденцією. Ті ж позитивні зміни відбулись з коефіцієнтами концентрації поточної заборгованості і коефіцієнтом фінансової стійкості, які в прогнозованому періоді в порівнянні з 2021 роком мають позитивні тенденції і наближаються до нормативних значень.

Для визначення прогнозованого рівня фінансової стійкості, розраховано систему показників, які допомагають характеризувати стійкість функціонування товариства з позиції забезпечення прибутковості операційної діяльності:

Для унаочнення економічного обґрунтування запропонованого проекту розглянемо показник запасу фінансової стійкості при умові виробництва нового виробу, ківша для завантаження мішків біг-бег та вплив даного проекту на запас фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки». Розрахунки приведені в табл. 3.8.

Таблиця 3.8 – Система показників, які характеризують запас фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» при впровадженні проекту з виробництва «Ківша для завантаження мішків біг-бег» на прогнозований період

Показник	2021 рік	Прогнозований період
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	27373,3	50053,3
Змінні витрати, тис. грн.	8521,6	17585,2
Маржинальний прибуток, тис. грн.	18851,7	32468,1
Коефіцієнт маржинального прибутку	0,69	0,64
Постійні витрати, тис. грн.	16242,8	24764,4
Поріг рентабельності, тис. грн.	23540,3	38694,4
Коефіцієнт рентабельності господарської діяльності	0,03	0,11
Запас фінансової стійкості, %	14,01	22,69

Джерело: розроблено автором на основі [Додатку Г].

Проаналізувавши показники, що характеризують запас фінансової стійкості встановлено, що впровадження запропонованого проекту по виробництву нового виробу, ківша для завантаження мішків біг-бег, має позитивний вплив на значення показника запасу фінансової стійкості: в 2022 році прогнозоване зростання показника до значення 22,69 %, крім того ефективність запропонованого проекту підтверджує і ріст коефіцієнта рентабельності господарської діяльності зокрема в прогнозованому періоді він зросте практично втричі порівняно з 2021 роком.

ВИСНОВКИ

При написанні магістерської дипломної роботи запропоновано і обґрунтовано проект забезпечення фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки».

Провівши дослідження можемо сформулювати висновки:

1. Фінансова стійкість реалізується здатністю підприємства функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів в мінливому внутрішньому і зовнішньому середовищі, що забезпечує платоспроможність і інвестиційну привабливість підприємства. Фінансова стійкість підприємства як частина господарської діяльності підприємства повинна бути зорієнтована на забезпечення планомірних надходжень і фінансово грамотне витрачання ресурсів, дотримання економічного і фінансового планування, досягнення раціональних пропорцій власного і позичкового капіталу і ефективність його використання.

Для підприємства особливо актуальним є визначення його фінансового стану, методи діагностики фінансового стану підприємства визначаються як комплекс науково - методичного інструментарію дослідження підприємства. При виборі методології діагностики увагу було приділено цілям аналізу, наявності достовірної інформації, специфіці бізнесу підприємства, тощо.

Дослідивши сучасні підходи щодо забезпечення фінансової стійкості підприємства слід зупинитись на особливостях побудови та функціонування механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства та напрямів його покращення. Для забезпечення фінансової стійкості необхідно дотримуватись принципів, комплексність вирішення завдань, оптимальність темпів розвитку підприємства, системність і послідовність в оцінці й прогнозуванню стійкості, ефективність забезпечення фінансовою стійкістю, прибутковість господарської діяльності. Для вирішення поставлених цілей слід рухатись в двох напрямках, стратегічному і оперативному. Особливу увагу слід приділити інструментарію фінансового менеджменту. І як наслідок, спроможність підприємства здійснювати

господарську діяльність, отримувати прибуток в умовах економічної самостійності, а також збереження фінансово стійкого стану.

ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» займається виготовленням навісного обладнання для сільгосптехніки, надає послуги з ремонту і виготовлення деталей і запасних частин, реалізує свої вироби в тому числі і за кордон, здійснює рекламу своєї продукції, підтримує і розвиває тісну та тривалу співпрацю з своїми покупцями та постачальниками. Товариство намагається слідкувати та впроваджувати в свою діяльність новітні технології та використовувати прогресивні технічні засоби в своїй роботі, що дає можливість вдосконалити якість виробів та витримувати конкуренцію.

Діагностуючи діяльність ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» визначено, що підприємство має стабільні показники роботи, що мають тенденцію до зростання та всі необхідні передумови для стабільного розвитку. Товариство з року в рік отримує прибуток і стабільно його збільшує, разом з тим товариство здійснює свою економічно-фінансову діяльність ефективно, рентабельність в 2021 році в порівнянні з 2019 роком зросла практично в три рази.

Аналіз майна підприємства показав, що в 2021 році майна збільшилось в порівнянні з 2019 роком майже в двічі. Вартість основних засобів в 2021 році збільшилась в порівнянні з 2019 роком на 1288,1 тис. грн. або на 73,8%, грошових коштів та їх еквівалентів в 2021 році стало більше в порівнянні з 2019 роком на 980,3 тис. грн., або це в шість разів. Разом з тим суттєво зросли доходи майбутніх періодів в 2021 році в порівнянні з 2019 роком на 1654,0 тис. грн., або це практично в три рази.

З аналізу підприємства, ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», відмітимо, що фінансовий потенціал використовується не ефективно, оскільки не забезпечується прийнятний рівень фінансової стійкості. Зокрема коефіцієнт фінансової незалежності в 2021 році склав 0,01 при нормативному значенні не менше 0,5 і спостерігається зниження цього показника майже в двічі. Коефіцієнт фінансової залежності в 2021 році склав 93,2 при нормативному значенні не більше

2 і до того ж він зріс майже в двічі. Коефіцієнт фінансової стійкості в 2021 році складає 0,01 при нормативному значенні більше 1. Використавши трикомпонентний тип стійкості фінансового потенціалу, з'ясували, що ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» відноситься до підприємств з кризовим фінансовим станом, це спричинено неможливістю підприємства погасити свої кредиторські зобов'язання за рахунок власних оборотних коштів. Вивчаючи фінансову стійкість ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», доцільно з'ясувати загрозу настання банкрутства, отож дослідивши дане питання з використанням моделей прогнозування Р. Ліса, О. Терещенка, І.А. Альтмана, всі вони дали підтвердження, товариство знаходиться поза загрозою банкрутства.

Для розробки фінансової стратегії ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» застосували матрицю Ж. Франшова та І. Романа, яка дозволила спрогнозувати критичний шлях товариства. Товариство з огляду на фінансово – економічний стан, знаходиться на стадії гальмування розвитку фінансово – господарської діяльності, з метою покращення фінансового стану, пропонуємо такі підходи: управління кредиторською заборгованістю; перегляд структури забезпечення фінансами. Опираючись на матрицю фінансових стратегій і темпів зростання ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки», можемо радити стратегію поступового розвитку, її основа це реалізація нових проектів, це можна здійснити такими способами: виробництво нового виробу; посилення інтенсивності рекламування виробів; перегляд структури управління фінансами підприємства.

Основним напрямом стратегії забезпечення фінансової стійкості ТОВ «Дубовицький завод сільгосптехніки» є виробництво нового виробу. Актуальність даного проекту спровокована реаліями сьогодення, зокрема проблемами логістики продукції сільськогосподарських підприємств, даний виріб дасть можливість покращити фінансові та виробничо – економічні показники товариства, забезпечить стабільний фінансовий стан підприємства. Позитивні тенденції спостерігаються в показниках фінансової стійкості в таких як, коефіцієнт

фінансової незалежності зросте прогнозованому періоді на 0,38 в порівнянні з 2021 роком, коефіцієнт фінансової залежності значно знизиться на 97,24% в прогнозованому періоді порівняно з 2021 роком, позитивна динаміка відмічається і показниках ліквідності. Так рентабельність зросте практично в тричі, із значення в 2021 році 0,03 до 0,11 в прогнозованому періоді. Поряд з цим зросте і запас фінансової стійкості із 14,01 % в 2021 році до 22,69% в прогнозованому періоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багацька К. В. Еволюція поняття “капіталізація підприємства” в контексті сучасних теорій корпоративних фінансів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. №15. С. 19-22
2. Базецька Г. І. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері. Харків: ХНАМГ, 2017. 292 с.
3. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. / [О. Я. Базилінська]; Київ: Центр учбової літератури, 2009. 328 с.
4. Безкоштовний запит. Міністерство юстиції України. <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search/person-result>.
5. Белікова Т.В. Оцінка фінансового стану підприємств побутового обслуговування. Автореф. дис... канд. екон. наук. ХДУХТ, 2006. 20 с.
6. Беялов Т.Е., Олійник А.В. Фінансова стійкість підприємства та шляхи її зміцнення. *Інтернаука. Серія «Економічні науки»*. 2016. №12(22). С. 22-26.
7. Білоконь Т.М. Санація підприємств: Організаційно-економічний механізм: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2016. 152 с.
8. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб., Київ: КНЕУ, 2015. 592 с.
9. Біляк Ю. В. Основні загрози фінансовій безпеці корпоративних підприємств. *Агросвіт*. 2017. № 12. С. 20-30.
10. Бланк І.А. Фінансова стратегія підприємства. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2004. 720 с.
11. Бондарук Т.Г., Заїчко І.В., Бондарук І.С. Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту. *Гроші, фінанси і кредит*. 2022. №1-2. С. 62-65.
12. Бугай В.З. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємств. *Держава та регіони*. 2008. №1. С. 34-39.

13. Ващенко Л.О. Інформаційне та методичне забезпечення аналізу фінансового стану підприємств. Автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук. ДАСО Держкомстату України, 2005. 20 с.

14. Гаврилко Т.О. Фінансова стійкість авіаційних підприємств: сутність і чинники впливу. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія економічні науки*. 2017. №24. С.65-68.

15. Гапак Н.М., Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2014. №1(42). С. 191-200.

16. Гапак Н.М., Капштан С.А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2016. №1(42). С. 191-196.

17. Гарега О. В. Управління потенціалом фінансово-економічної стійкості торговельних підприємств. Дис... кандидата екон. наук: 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами. Львів: ЛТЕУ, 2021. 271 с.

18. Гринкевич С.С. Економічні основи стратегічного управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ринкових перетворень. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2008. №18.5. С. 112-115.

19. Завідна Л. Д. Діагностика фінансового стану підприємства готельного господарства. *Економіка та держава*. 2018. №4. С. 99-103.

20. Зазуляк Х.С. Фінансова стійкість підприємства та фактори, що впливають на неї. *Студентський науковий вісник «Керівник. ІНФО»*. 2017. №109. С. 34-38.

21. Заїчко І. В. Фінансова безпека в системі фінансового управління. *Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених та студентів*. 2020 №19-20. С. 193-198.

22. Ковальчук Н. О. Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №11. С. 368-371.

23. Ковтуненко Ю.В. Методичні основи аналізу фінансового стану промислового підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2016. № 8/2. С. 40-41.
24. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Київ: Знання, 2000. 378 с.
25. Коробов М. Я. Фінансово – економічний аналіз діяльності підприємств. Київ: Знання, 2012. 294 с.
26. Костирко А. Г. Нарощування фінансового потенціалу сільськогосподарських підприємств. Сучасний стан та перспективи розвитку економіки України. Матеріали XXVIII Міжнар. наук. практ. конф., 2-3 серпня 2013 року. Л.: ЛЕФ, 2013. С. 75-77.
27. Котляр М. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансової стійкості підприємства. *Вісник THEU*. 2018. №4. С. 120-124
28. Кужелюк А.В. Економіко-математичне моделювання як інструмент прогнозування фінансової стійкості підприємства. *Економіко-математичне моделювання як інструмент прогнозування фінансової стійкості підприємства*. 2018. №1. С. 681-684.
29. Лищенко М.О. Аналіз фінансової стійкості підприємства як елементу забезпечення фінансової стабільності роботи підприємства. *Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки*. 2018. №2. С. 49-56.
30. Лісінчук О.А., Нестерчук Т.А. Методисні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Економіка і суспільство*. 2016. №18. С. 454-462.
31. Лісовий А.В. Аналіз фінансових ресурсів як базис формування фінансового потенціалу. *Бізнес Навігатор*. 2010. № 21. С. 96-101.
32. Лук'янова В. В., Лабунець О. О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 2(07). С. 66-69.

33. Мазуркевич І.О. Особливості оцінювання фінансової стійкості на підприємствах вантажного автомобільного транспорту. *Держава та регіони*. 2008. №2. С. 134-139.

34. Мисак Н.В. Стратегічні аспекти досягнення фінансової стійкості підприємства. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*. 2019. №15.5. С. 384-389.

35. Овдій Л.І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств за допомогою статистичних моделей. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 4. С. 184-188.

36. Овчаренко Є. І., Манько І. М., Годящев М. О. Особливості оцінки ділової активності підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. №13. С. 344-350.

37. Петряєва З. Ф., Іващенко Г. А., Петряєв О. О. Аналітичне забезпечення діагностики фінансової стійкості підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Економічні науки, 2016. №20. Ч.2. С. 166 -173.

38. Поддєрьогін А. М. Фінансовий менеджмент капіталу. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 1. С. 136-149.

39. Про затвердження Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки: наказ Міністерства фінансів України за станом 14 лютого 2006 р. №170.

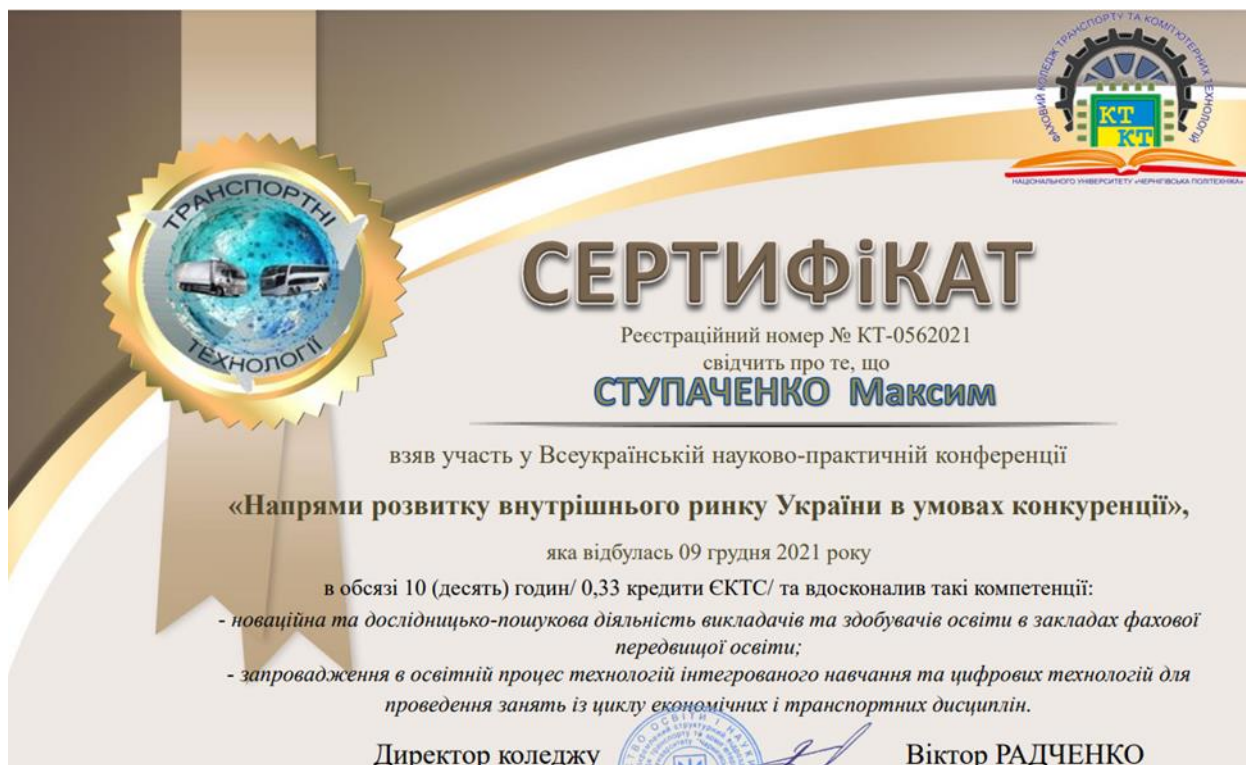
40. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: наказ Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України за станом 26 січня 2001 року №49/121.

41. Романишин В.О., Бернацька А.О. Фінансова стратегія та її роль в забезпеченні стійкого розвитку підприємства. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*, 2020. №2. С. 54-58.

42. Рубан Т. Є., Білоброва І., Кандиба К. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства. *Економіка*. 2017. № 6 (120). С. 67-73.
43. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств. Київ: Знання, 2017. 654 с
44. Сайт заводу
45. Слободян Н.Г. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах: методологія і практика. *Економічний аналіз*. 2017. № 2. С. 239-245.
46. Стасюк Л. Аналіз показників ліквідності і платоспроможності на прикладі ПАТ “ХЗКПУ “Пригма-Прес”. *Галицький економічний вісник*. 2014. №1. С. 154-161.
47. Томчук О. Ф. Методичні аспекти аналізу позикового капіталу сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. №27. С. 76-83.
48. Тридід О.М. Оцінювання фінансової стійкості підприємства: монографія, Київ: УБСНБУ, 2010. 143 с.
49. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: Знання, 2017. 815 с.
50. Управління фінансово-економічною безпекою: підручник / [В.О. Онищенко, Г.В. Козаченко, С.В. Онищенко, Т.М. Завора]. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 530 с.
51. Фінанси підприємств: навч. посіб. / [О. Г. Біла]; Київ: Алерта, 2017. 186 с.
52. Халатур С. М., Бровко Л. І., Моруга Т. О. Методологія оцінки ліквідності та платоспроможності сільськогосподарських підприємств. *Економіка та держава*. 2017. №12. С. 56-60.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток Б

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди		
		2020	01	01
ТОВ "Дубовицький завод сільгосптехніки"	за ЄДРНОУ	36113372		
Територія СУМСЬКА	за КОАТУУ	5922683401		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Механічне оброблення металевих виробів	за КВЕД	25.62		
Середня кількість працівників, осіб 21				
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця Шевченка, буд. 6, с. ДУБОВИЧІ, КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА обл., 41321		76539		

І. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив		Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
I	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	-	-	
первісна вартість	1001	-	-	
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-	
Основні засоби :	1010	1 255,3	1 745,7	
первісна вартість	1011	1 766,8	2 671,0	
знос	1012	(511,5)	(925,3)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	1 255,3	1 745,7	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	-	-	
у тому числі готова продукція	1103	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	78,6	181,4	
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-	
Інші оборотні активи	1190	-	-	
Усього за розділом II	1195	78,6	181,4	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300	1 333,9	1 927,1	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	63,0	63,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(18,0)	(18,0)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	45,0	45,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	217,0	497,5
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	525,2	612,5
розрахунками з бюджетом	1620	30,2	28,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	49,5	61,7
Доходи майбутніх періодів	1665	467,0	681,7
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	1 288,9	1 882,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	1 333,9	1 927,1

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 590,7	11 589,1	
Інші операційні доходи	2120	-	-	
Інші доходи	2240	981,1	-	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	13 571,8	11 589,1	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11 820,5)	(10 001,9)	
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(1 632,8)	(1 471,1)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(13 453,3)	(11 473,0)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	118,5	116,1	
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	118,5	116,1	

ЕП Онікієнко
Віктор
Борисович

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Онікієнко Віктор Борисович

(ініціали, прізвище)

(ініціали, прізвище)

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2021	01	01
ТОВ "Дубовицький завод сільгосптехніки"	за ЄДРПОУ	36113372		
Територія СУМСЬКА	за КОАТУУ	5922683401		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Механічне оброблення металевих виробів	за КВЕД	25.62		
Середня кількість працівників, осіб	23			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця Шевченка, буд. 6, с. ДУБОВИЧІ, КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА обл., 41321		76539		

I.Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006		
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	1 745,7	1 999,6
первісна вартість	1011	2 671,0	3 542,6
знос	1012	(925,3)	(1 543,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 745,7	1 999,6
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	181,4	341,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	181,4	341,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 927,1	2 340,7

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	63,0	63,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(18,0)	(18,0)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	45,0	45,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	497,5	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	612,5	917,7
розрахунками з бюджетом	1620	28,7	179,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	61,7	63,5
Доходи майбутніх періодів	1665	681,7	1 135,3
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	1 882,1	2 295,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	1 927,1	2 340,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

		Форма № 2-м	Код за ДКУД	1801007
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року	
1	2	3	4	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19 454,2	12 590,7	
Інші операційні доходи	2120	-	-	
Інші доходи	2240	131,7	981,1	
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	19 585,9	13 571,8	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(16 732,8)	(11 820,5)	
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)	
Інші витрати	2270	(2 678,9)	(1 632,8)	
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(19 411,7)	(13 453,3)	
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	174,2	118,5	
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)	
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	174,2	118,5	

ЕП Онікієнко
Віктор
Борисович

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Онікієнко Віктор Борисович

(ініціали, прізвище)

Не передбачено

(ініціали, прізвище)

Додаток Г

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди		
		2022	01	01
ТОВ "Дубовицький завод сільгосптехніки"	за ЄДРПОУ	36113372		
Територія СУМСЬКА	за КАТОТТГ	UA59020090220056437		
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Механічне оброблення металевих виробів	за КВЕД	25.62		
Середня кількість працівників, осіб	26			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон вулиця Шевченка, буд. 6, с. ДУБОВИЧІ, КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РАЙОН, СУМСЬКА обл., 41321		76539		

І.Баланс на 31 грудня 2021 р.

Актив	Форма № І-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	1 999,6	3 033,8
первісна вартість	1011	3 542,6	5 417,3
знос	1012	(1 543,0)	(2 383,5)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	1 999,6	3 033,8
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	-	-
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	341,1	1 161,7
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	341,1	1 161,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	2 340,7	4 195,5

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	63,0	63,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(18,0)	(18,0)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	45,0	45,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	917,7	1 064,7
розрахунками з бюджетом	1620	179,2	5,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	63,5	16,7
Доходи майбутніх періодів	1665	1 135,3	2 335,7
Інші поточні зобов'язання	1690	-	728,2
Усього за розділом III	1695	2 295,7	4 150,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	2 340,7	4 195,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2021 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	27 373,3	19 454,2
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	88,2	131,7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	27 461,5	19 585,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(24 764,4)	(16 242,8)
Інші операційні витрати	2180	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1 876,3)	(2 678,9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(26 640,7)	(18 921,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	820,8	664,2
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	820,8	664,2

ЕП Онікісню
Віктор
Борисович

Керівник

(підпис)

Онікісню Віктор Борисович

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Використані джерела

- 1 Економічне управління підприємством: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» / уклад. Л. С. Ларка. [електронне видання]. Харків: НТУ «ХПІ», 2017. 84 с.
- 2 Встановлення економічного порядку на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2014. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3656>
- 3 Остряніна С. В. Функціональний підхід до соціального управління підприємством. Київ: НАУ. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. №3(71). С. 261–266. URL: http://www.psae-jrnl.nau.in.ua/journal/3_71_1_2019_ukr/37.pdf

УДК 338.314.055.4

*Ступаченко Максим**Київський національний економічний
університет імені В. Гетьмана**Ступаченко Ольга**Борзнянський аграрний фаховий коледж*

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ЯК УМОВА УСПІШНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: фінансова стійкість, підприємство, ефективність, фінансова стабільність, прибуток, фінансова незалежність, ліквідність, платоспроможність.

Особливістю розвитку національної економіки України сьогодні є виникнення дестабілізуючих чинників, викликаних екзогенними факторами. Такий стан впливає як на структуру національної економіки, так і на діяльність підприємств, у тому числі на їх фінансову ефективність.

Будь-яке підприємство прагне підвищити ефективність власної фінансової діяльності. Саме тому визначення рівня фінансової стійкості є одним із головних джерел отримання інформації про фінансовий стан підприємства сьогодні та його перспективи у майбутньому [3].

Фінансова стійкість – це динамічне, комплексне, складне і багатогранне поняття, що потребує зваженого підходу до визначення напрямів її забезпечення. Аналогічно до різних визначень існують різні показники фінансової стійкості підприємства.

На сьогоднішній день найбільше впливають на фінансову стійкість підприємства економічні та фінансові чинники. Вони можуть зумовити виникнення негативних явищ, банкрутство і ліквідацію підприємства. Необхідно зауважити, що на сучасному етапі розвитку економіки України фінансова стійкість багатьох підприємств значно погіршилася. Основними факторами цього є фінансово-економічна криза в Україні, зростання інфляції, нестабільна державна податкова і кредитна політика. Нестабільність економічної ситуації в

Україні зумовлює погіршення інвестиційного клімату в державі. Значний вплив на фінансову стійкість підприємств справляє також зовнішньоекономічна політика держави, яка охоплює експортну та імпорتنу політику. Така політика повинна бути спрямована на створення сприятливих умов для українських товаровиробників на світовому ринку [4].

На фінансову стійкість господарюючого суб'єкта істотно впливає етап економічного циклу, в якій перебуває економіка держави. У період кризи існує відставання темпів реалізації продукції від темпів її виробництва, що спостерігається сьогодні в Україні. Зменшуються інвестиції в товарні запаси, що ще більше скорочує збут. Зменшуються також і доходи підприємств, падають розміри прибутку. Це зумовлює зниження ліквідності підприємств, їх платоспроможності та породжує передумови для банкрутства [5].

Підприємство може впливати на внутрішні фактори впливу на фінансову стійкість. Саме тому найбільшої уваги необхідно приділяти саме цій групі чинників, адже забезпечення оптимального співвідношення між постійними і змінними витратами, вибір виду діяльності і структури продукції, ефективне управління не обіговими активами, забезпечення раціональної структури капіталу, правильний вибір стратегії і тактики управління фінансовими ресурсами і прибутком, введення нових технологічних моделей та забезпечення випуску конкурентоспроможної продукції, дослідження і розробка можливих шляхів розвитку фінансів підприємства в перспективі – чинники, які повністю або частково залежать від підприємств [2].

Фінансова стійкість залежить від фінансового потенціалу підприємства. Фінансовий потенціал визначається обсягом власних, позичених та залучених фінансових ресурсів підприємства, якими воно може розпорядитися для здійснення поточних та перспективних витрат. Зважаючи на це, ефективність управління фінансовою стійкістю підприємства залежить від раціональності управління його фінансовим потенціалом.

Шляхами покращання фінансової стійкості можуть бути:

- вдосконалення виготовленої продукції, виконуваних робіт та надаваних послуг, підвищення якості продукції та впровадження нового асортименту та номенклатури, тим самим збільшуючи споживчий попит, що призведе до зростання прибутків підприємства і тим самим збільшення наявних власних оборотних коштів;
- проведення аналізу платоспроможності та фінансової стійкості покупців продукції, для того щоб запобігти ситуації несплати коштів за реалізовану продукцію, виконані роботи чи надані послуги або обумовлювати передоплату в договорах купівлі-продажу та доставки продукції, що дасть можливість підприємству частково фінансувати виробництво за рахунок даних грошей;
- для забезпечення стабільної діяльності застосування системи страхування безпосередньо страхування відповідальності, страхування майна тощо;
- постійне покращення методів праці, підвищення кваліфікації кадрів та, за можливості, використання позитивного досвіду ведення фінансово-господарської діяльності на інших підприємствах, що дасть змогу підвищити продуктивність праці на підприємстві, заощадити ресурси та виготовити більшу кількість продукції [5].

Фінансова стійкість є відображенням стабільного перевищення доходів над витратами, забезпечує вільне маневрування грошовими коштами підприємства і шляхом ефективного їх використання сприяє безперебійному процесу виробництва та реалізації продукції. В свою чергу, позитивні значення показників фінансової стійкості є підґрунтям для нормального функціонування підприємства і поступового зростання його економічного потенціалу. Управління фінансовою стійкістю є одним із основних елементів фінансового менеджменту на підприємстві, необхідною передумовою стабільного розвитку підприємства. Тому саме зараз, у час підвищення процесів глобалізації в економіці, забезпечення фінансової стійкості та якісне управління нею є одним із пріоритетних завдань кожного підприємства [1].

Використані джерела

1. Круш П. В., Тульчинська С. О., Тульчинський Р. В., Кириченко С. О. та ін. Внутрішній економічний механізм функціонування підприємства : навч. пос. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 206 с.
2. Ковальчук Н. О., Руснак Т. В. Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 11. С. 368–371.
3. Поддєрьогін А. М., Наумова Л. Ю. Фінансова стійкість підприємств в економіці України: монографія. Київ : КНЕУ, 2011. С. 184.
4. Тульчинська С. О., Нікітіна М. В. Проблеми оцінки фінансового стану підприємства і напрямки їх вирішення. *Сучасні проблеми економіки та підприємництва*. 2013. Вип. 12. С. 295–301.
5. Чегринєць К. В. Фінансова стійкість підприємства: економічна сутність та методи оцінки. *Управління розвитком*. 2012. № 10. С. 51–54.

УДК 005:658.7

*Турчин Ірина**ВСП «Бобрівський фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»*

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

Ключові слова: *інновації; інноваційний розвиток; аграрний сектор; агропромисловий комплекс; інноваційна діяльність.*

Виклад основного матеріалу. Стратегічним імперативом сучасного розвитку світового господарства є його інноваційна спрямованість. Конкурентоспроможність національних економік в умовах сьогодення визначається насамперед наявнім інноваційним потенціалом та ефективністю його використання. Сучасні реалії української економіки характеризуються безперервним збільшенням ролі інновацій як ключового чинника успіху у конкурентній боротьбі. Інноваційний шлях розвитку економіки є невід'ємною частиною загальносвітового науково-технічного прогресу в умовах глобалізації.

Аналіз шляхів подолання кризових явищ та вибір ефективних орієнтирів економічного розвитку АПК свідчить, що найоптимальнішим із можливих напрямків у сільськогосподарській сфері є інноваційний. Лише таким чином можна швидко й ефективно трансформувати сільськогосподарське виробництво, стимулювати мале і середнє підприємництво та водночас забезпечити вихід на світовий ринок, що надзвичайно важливо для нашої держави з її величезним потенціалом аграрної країни. Конкурентоспроможність продукції АПК та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання має ґрунтуватися на певному рівні інноваційного розвитку, що сприятиме формуванню їх нових компетенцій.

Додаток Е

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Вадима Гетьмана
Факультет економіки та управління
Кафедра бізнес-економіки та підприємництва

ПРОТОКОЛ
аналізу науковим керівником звіту про запозичення в тексті
кваліфікаційної магістерської роботи

Студента: Степаненко Максима Станіславовича
 на тему: «Обґрунтування проекту забезпечення фінансової стійкості підприємства»
 Науковий керівник: доц. Яценко Г.Є.
 Спеціальність: 051 Економіка
 Освітньо-професійна програма: «Бізнес-економіка»
 Коефіцієнт подібності: КП1 – 27,83%, КП2 – 14,01%

За результатами ознайомлення з повним звітом про запозичення, який згенерований системою виявлення і запобігання плагіату *StrikePlagiarism.com*, констатують наступне:

- виявлені в роботі запозичення є сумішними і не мають ознак плагіату. Тому робота визнається виконаною самостійно студентом і може бути рекомендована до захисту

Обґрунтування:

Запозичений текст у роботі студента оформлено відповідними посиланнями на використані літературні джерела, тобто відсутній прямий плагіат і робота написана з дотриманням вимог академічної доброчесності.

18.11.2022
(дата)

(підпис)

Г.Є. Яценко
(ПІБ наукового керівника)

Дата звіту 11/16/2022
Дата редагування ---

Звіт не був оцінений.

метадані

Заголовок
ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Автор **Науковий керівник**
Ступаченко Максим Станіславович **доцент Ямненко Г.Є.**

підрозділ
кафедра бізнес-економіки та підприємництва

Перелік можливих спроб маніпуляцій з текстом

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати намісний характер, але частіше характер технічних помилок при кодуванні документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		3
Інтервали		0
Мікропробіли		25
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		412

Обсяг знайдених подібностей

Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

27.83%

27.83%

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

14.01%

14.01%

КП 2

16221

Кількість слів

3.82%

3.82%

КЦ

129958

Кількість символів

Подібності за списком джерел

Прокрутіть список та аналізуйте, особливо, фрагменти, які перевищують КП 2 (позначено жирним шрифтом). Скористайтесь посиланнями "Позначити фрагмент" та перегляньте, чи є вони короткими фразами, розкиданими в документі (випадкові схожості), численними короткими фразами поруч з іншими (мозаїчний плагіат) або великими фрагментами без зазначення джерела (прямий плагіат).

порядковий номер	назва та адреса джерела URL (назва бази)	кількість ідентичних слів (фрагментів)	копія тексту
1	http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/3.pdf	148	0.91 %
2	Напрями підвищення фінансово-економічної стійкості підприємства.docx 12/21/2020 Summy National Agrarian University (SNAU)	102	0.63 %
3	http://dspace.puett.edu.ua/bitstream/123456789/8167/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%B_%20%D0%9A%D0%BE%D1%81%20_.pdf	77	0.47 %
4	http://176.101.220.8:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/854/051_20_%D0%94%D0%B%D0%B2%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%90_%D0%9C_.pdf?sequence=1&isAllowed=y	75	0.46 %

5	http://dxspace.ruet.edu.ua/bitstream/123456789/8167/1/%D0%94%D0%B8%D0%BE%D0%B.%20%D0%9A%D0%BE%D1%81%20_.pdf	66	0.41 %
6	Напрями підвищення фінансово-економічної стійкості підприємства.docx 12/21/2020 Sumy National Agrarian University (SNAU)	65	0.40 %
7	https://ua-referat.com/uploaded/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-dnirovsekiy-derjavniy-ag/index2.html	63	0.39 %
8	https://ua-referat.com/uploaded/ukrayinnya-financevim-potencialom-loy-agrotehspoyuz-z/index6.html	59	0.36 %
9	https://ua-referat.com/uploaded/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-dnirovsekiy-derjavniy-ag/index2.html	56	0.35 %
10	http://internal.khntusg.com.ua/fu/text/PAZK/UCHEBNIKI/ECONOMIC%20DEVELOPMENT_2019_1.pdf	56	0.35 %

з бази даних RefBooks (0.38 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
джерело: Paperity			
1	Elementwise Business Diagnosis of Enterprise Activity Skrynkovsky Ruslan M. ;	25 (1)	0.15 %
2	Changes in fertility of grey forest soil under systematic use of organic fertilizers in crop rotation Дедюх Едуард Григорович, Дмитренко Ольга Василівна, Ярмоленко Євгеній Васильович, Літвінова Олена Анатоліївна;	12 (2)	0.07 %
3	АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Olena Strishenez;	11 (1)	0.07 %
4	The Prospects for Improvement of the Financial Reporting Forms of Small Enterprises Khocha Nadiya V. ;	8 (1)	0.05 %
5	MANAGEMENT OF MARKETING IN FORESTRY WITH THE PURPOSE OF IMPROVING THE COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE Blaga Viktoriya, Blagoy Vitaly, Irina Khoroshilova;	6 (1)	0.04 %

з домашньої бази даних (0.76 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	Обґрунтування бізнес-пропозиції щодо підвищення фінансової стійкості підприємства 5/24/2020 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра бізнес-економіки та підприємництва)	88 (7)	0.54 %
2	Забезпечення фінансової стійкості розвитку бізнесу (за матеріалами Макарівської філії ТОВ «Київліб») 3/22/2018 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра бізнес-економіки та підприємництва)	12 (1)	0.07 %
3	Матяш.docx 1/17/2018 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра корпоративних фінансів і контролю)	12 (1)	0.07 %

4	Міжнародні конкурентні стратегії вітчизняних підприємств 3/20/2018 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра міжнародного менеджменту)	6 (1)	0.04 %
5	Диплом Вікторії_Мацунич.docx 3/26/2018 Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman KNEU (кафедра фінансів)	5 (1)	0.03 %

з програми обміну базами даних (2.62 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	Напрями підвищення фінансово-економічної стійкості підприємства.docx 12/21/2020 Sumy National Agrarian University (SNAU)	321 (8)	1.98 %
2	Управління фінансовою стійкістю підприємств в умовах економічної нестабільності 9/26/2019 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	52 (1)	0.32 %
3	Новик_стаття.docx 6/4/2021 Publishing House "Helvetica" (Видавничий дім "Гельветика")	13 (2)	0.08 %
4	Давидов_ОТ-161.docx 12/24/2021 Odessa National Polytechnic University (ІБЕІТ, кафедра ПІТ)	10 (2)	0.06 %
5	Аналіз конкурентних переваг суб'єкта господарювання 6/5/2021 National University "Zaporizhzhia Polytechnic" (Кафедра "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність")	10 (1)	0.06 %
6	SUMDU/out2018/Antonova_Masters_thesis_2018.pdf 7/21/2019 Sumy State University (SUMDU)	7 (1)	0.04 %
7	Модель діагностики фінансового стану підприємства 1/23/2018 Kharkiv National University of Economics named after S.Kuznets (KNUE) (KNUE)	6 (1)	0.04 %
8	YFCNU/2017d/fpob/fpob_2017_110.pdf 10/28/2019 Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University(CNU) (Deanery)	6 (1)	0.04 %

з Інтернету (24.07 %)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЙНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	https://ua-referat.com/uploaded/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-dniprovskej-darjavnij-ag/index2.html	691 (27)	4.26 %
2	http://176.101.220.8:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/854/061_20_%D0%94%D0%BE%D0%B2%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D0%90.%D0%9C..pdf?sequence=1&isAllowed=y	475 (25)	2.93 %
3	https://ua-referat.com/uploaded/upravlinnya-finansovim-potencialom-tov-agrotehsoyuz-z/index6.html	319 (15)	1.97 %
4	http://dspace.puaf.edu.ua/bitstream/123456789/8167/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB_%20%D0%9A%D0%BE%D1%81%20_.pdf	301 (12)	1.86 %

5	http://dspace.wnu.edu.ua/bitstream/316497/18056/1/%D0%91%D1%96%D0%B7%D1%8E%D0%BA.pdf	258 (17)	1.59 %
6	https://er.knuvd.edu.ua/bitstream/123456789/9582/1/20180329_Cluster_P256-264.pdf	186 (8)	1.15 %
7	https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/30482/1/Gafunjak_magistr.pdf	169 (13)	1.04 %
8	http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2018/3.pdf	148 (1)	0.91 %
9	https://www.docsity.com/ru/diplom-3-rozdilli-mistit-taksonomichny-analiz-2/7392666/	140 (10)	0.86 %
10	https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3692/1/%D0%A1%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%94.%D0%AE..pdf	133 (8)	0.82 %
11	http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/30168/2/%D0%9E%D0%B1%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BD%D1%82%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%8F%20%D0%B5%D1%84%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%8E%20%D1%81%D1%82%D1%95%D0%B9%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8E%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%2C%20%D0%BD%D0%B0%20%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%96%20%D0%A2%D0%9E%D0%92%20%C2%AB%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-2015%C2%BB.pdf	96 (8)	0.59 %
12	http://internal.khntusg.com.ua/fulltext/PAZK/UCHEBNIKI/ECONOMIC%20DEVELOPMEN T_2019_1.pdf	91 (3)	0.56 %
13	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9506/1/PIYAVKA_FBS1.pdf	78 (4)	0.48 %
14	https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/27789/1/Yevsihnyeyeva_magistr.PDF	77 (8)	0.47 %
15	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9348/1/%D0%A2%D0%9E%D0%9C-2-06.01.2018.pdf	62 (3)	0.38 %
16	https://dzt09.com.ua/blog/category/navisne-obladnannya-do-manitou-ich-bobsat-new-holland-claas-merlo/	54 (8)	0.33 %
17	https://ua-referat.com/uploaded/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukrayini-dniprovskej-darjavnij-ag/index7.html	43 (1)	0.27 %
18	https://knuve.edu.ua/file/NY4NQ==/129283c8321h747f3b0404d42dff959.pdf	42 (6)	0.26 %
19	http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/3749/1/3955_IR.pdf	39 (1)	0.24 %
20	http://eir.zp.edu.ua/bitstream/123456789/4013/1/Pechenyk_Anticrisis.pdf	35 (2)	0.22 %
21	http://soophus.at.ua/publ/2014_05_22_23_kampodilsk/sekcija_6_2014_05_22_23/metodika_prognozuvannya_ymovirnosti_nastannja_bankrotstva_na_prikladi_diskriminacijnoli_funkciji_tereshhenka164-1-0-1004	34 (1)	0.21 %
22	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/9988/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BE%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D1%81%D1%82%D1%98%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf	32 (3)	0.20 %
23	http://conf.htei.org.ua/wp-content/uploads/2014/10/Stat_mag_2012-1.pdf	31 (2)	0.19 %
24	http://ni.biz.ua/2/2_6/2_65318_ponyatie-i-zadachi-finansovogo-sostoyaniya-predpriyatiya-i-ego-finansovyj-uslojchivosti.html	29 (2)	0.18 %

25	http://dspace.pnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9460/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B9.pdf	28 (3)	0.17 %
26	https://lektii.org/4-5193.html	27 (2)	0.17 %
27	https://revolution.allbest.ru/finance/01101266_0.html	21 (2)	0.13 %
28	http://bibliograph.com.ua/deyatelnost-predpriyatiya-2/194.htm	20 (3)	0.12 %
29	https://ua-referat.com/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0_%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%B8%D1%96%D0%B7%D1%83_%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97_%D1%81%D1%82%D1%96%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0	20 (1)	0.12 %
30	http://www.nusta.edu.ua/wp-content/uploads/2016/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%88%D1%96%D1%8F-18_12_18.pdf	20 (2)	0.12 %
31	http://ump.edu.ua/search	18 (2)	0.11 %
32	http://pov.kpu.zp.ua/journals/2018/1_06_uk/13.pdf	17 (1)	0.10 %
33	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/7619/1/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%B%D0%BE%D0%BC_%D0%A5%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9A%D0%A1.pdf	17 (2)	0.10 %
34	https://core.ac.uk/download/pdf/84826158.pdf	17 (1)	0.10 %
35	http://global-national.in.ua/archive/13-2016/13_2016.pdf	17 (1)	0.10 %
36	http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/6875/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%8F_%D0%94%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%2C%20%D0%94%D1%83%D0%B1%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf	15 (1)	0.09 %
37	https://studopedia.org/10-113404.html	14 (2)	0.09 %
38	http://dspace.pdaa.edu.ua/8080/bitstream/123456789/7165/1/%D0%B7%D0%B1%202018%20%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%96%D0%B9.pdf	14 (1)	0.09 %
39	http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/8142/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E_%D0%90.pdf	14 (1)	0.09 %
40	https://docplayer.net/59174284-Zastosuvannya-swoj-analizu-dlya-viznachennya-konkurentospromozhnosti-at-sumskiy-zavod-nasosenergomash.html	13 (1)	0.08 %
41	http://www.balticpublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/93/2341/5036-1?inline=1	12 (2)	0.07 %
42	https://nubjp.edu.ua/sites/default/files/u122/Navch_pos_BP.pdf	11 (2)	0.07 %
43	https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/81559/1/Burnos_Masters_thesis.pdf	10 (2)	0.06 %
44	https://otherreferats.allbest.ru/audit/00743957_0.html	10 (1)	0.06 %
45	http://eprints.kname.edu.ua/55385/1/2019%20%D0%BF%D0%B5%D1%87_184%D0%9B%20%D0%9A%D0%9B_%D0%A4%D0%B8%D0%BD%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%201_03.pdf	7 (1)	0.04 %

Список прийнятих фрагментів (немає прийнятих фрагментів)

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
------------------	-------	---------------------------------------